Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...ээтэмнай 1921 оной ...абриин 21-һээ гарана | № 132 (14152) | 1973 оной июниин 7, четверг | Сэн 2 мүнгэн

ҮДЭР БУХЭНӨӨ—ҮНДЭР УРГАСАДА

...ҺАЛЖА ШАДАБАЛ...

...Хэжэнгын совхозой инженер-мелиоратор Б. В. ОДОЕВОЙ хөөрөөнһөө

...лэд хожом болотор ...ю байгаад, хабарһаа ...ю шииг нойтон мүртэй ...гүй, ургамал ногооной ...ые бага зэргэ гэдэргэ ... Тиимэһээ хабарһаа ... уһалагдаһан газар... ...үнөө дулаараад байха... ногоон һайн гаража ...

...бүгэдые хараада аба... ...анай совхозой луговоо... хабар эртэнһээ хойшо ...лангаа уһалжа эхилээ ...Мүнөө бүхы уһалагдадаг ... гектар сабшалан ...дахин ундалуулагдаад ... Зарим луговодууд га... хоёрдохёо уһалжа эхи... Энэмнай хабарай, ...эхинэй ган гасуурай ...ногооной ургасада ехэ... ...уһа нэмэри байха юм. ...най совхоз сабшалан... ...һала элбэг. Шанаа, ... Урда бэе, Баруун ...олжон, Хандагайта гэ... ...э газарнуудта хамта 8 ... үлүүтэй гектар сабша... ...бди. Тиигэбэшье энэ ...зар хуу һайн ургаса ... урэжэлтэй баян саб... ...бэшэ ааб даа. Зари... ...нь уһаар дуталдажа, ...ган гасуурта хаташа... ...нүгөө зариманиинь ... хүрьһэтэй, ехэн... ...улэн үбһэнэй урга... ...азар.

...ол тиимэһээ совхозой ...раторнууд, механиза... ...уд, луговодууд сабша... ...ургаса дээшэлүүлхэ, ...ы һаа, ехэ газар уһал... ...болохо, шэбхэжүүлхэ, ...ыень һайжаруулха та... ...жэл бүри бага бэшэ ...эри хэнэ.

...хоздомнай сабшалан ...руулха тусхай оньһо... ...лагдаһан отряд, бри... ...уд бии болгогдонхой. ...нь, үнинэй луговод ...жап Жанчиковай хү... тэлбэрилдэг оньһожоруулагдаһан бригадада 1000 гектар сабшалан даалгагданхай. Тэдэнэр газараа үтэгжүүлээд, уһалаад, үбһыень өөһэдөө сабшажа, хуряажа абадаг юм. Нёдондоной ган гасуур жэлдэ тус бригада муу бэшэ ургаса абаһан. Мүн нүхэр Жанчиков өөрөө Сэлэнгын суута луговод Герасимовай дүй дүршэлые хэрэглэн, 200 гектар сабшалангаа тусгаар ехэ ургаса үгэдэг болгохо гэжэ шиидэнхэй. Нёдондо тэрэнэйнгээ 80 гектарайнь га бүриһөө 36 центнер үбһэ абаа юм.

Халтад гэхэдээл ган гасуурта дайрагдахаяа һанадаг манай эндэ газарай хүрьһэ һайса шингтүүлхын тула гансашье хабартаа, зундаа уһалха бэшэ, мүн сабшалангаа намар уһалдаг болонхойбди. Үбэлдөө шадаал һаа, тошо ехээр халяаха гэжэ оролдодогбди. Үнгэрэгшэ үбэлдөө луговод Бадмажап Бальжитов Бургаастай гэжэ газарта 46,5 мянган кубометр тошо халяагаа. Мүнөө тэрэнь хайлаад, тэндэхи сабшалангые нилээд ундалуулаа.

Үбэлэй үедэ оньһожоруулагдаһан отряд, бригадамнай 11,5 мянган тонно шэбхэ сабшалан дээрэ гаргаа һэн. Тиигэжэ түсэбөө дүүргээ шахуу. Гансахан габшагай хүдэлмэриин хоёр һара соо 8 мянга үлүүтэй тонно наг шэбхэ сабшалан дээрэ зөөгдөө. Хээрэ гаргагдаһан наг шэбхэ тараагдажа, бутаруулагдажа, газарай хүрьһэндэ оруулагдаад, хойноһоонь уһан табигдаһан байна. Гадна 600 гектарта га бүриин 3 центнер минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа. Гол түлэб аммиагай селитрэ, хоёрлогдоһон суперфосфат хэрэглэгдэә.

Апрель һараһаа эхилжэ, 28 луговод, 3 бүлүүр оньһон станци сабшалан уһалжа эхилээ юм. Энэ хүдэлмэри үдэр, һүнигүй ябуулагдана. Илангаяа Шанаагай, Хурьгадай сабшалан һайнаар уһалагдана. Тусгаар инженерынэ түхеэрэлгэтэй Хурьгадай уһалууриин һубаг ханаабаар 350 гектар газарые үнинэй луговод Цыпил Цыдыповэй бригада нэгэ дахин уһалаад, хоёрдохёо ундалуулжа байна.

Энээнһээ гадна манай түрүү хонишод Ш. Н. Намжилов, Н. Г. Силантьев, Б. Ц. Жигмитдоржиев, Ж. З. Жалсараев, Ц. Д. Будаев гэгшэд даажа абаһан сабшалангаа муу бэшээр уһална.

Сабшалангаа уһалхынгаа хажуугаар, намарай үертэ Хэжэнгэ голой эрьеһээ халихадаа сабшаһан үбһыемнай уһанай абашадаг аюулые сарахын тула 15 километр утатай шорой хаалта барижа байнабди. Мүн энээниие бодхоожо байһан «Бурводстрой» трестын ПМК уһа суглуулха сөөрэм хэхэ юм. Энээнэй ашаар ган жэлдэшье сабшалан уһалха уһаар таһалдахаяа болихобди. Тэрэшэлэн өөһэдынгөө хүсөөр 151 гектар сабшалан үндэһөөрнь һайжаруулжа, олон жэлэй ногоо тарябди. Олон жэлэй тиимэ ногоо тариһан газарнай 330 гектар болобо.

Сабшалан дээрэ хэгдэжэ байһан эдэ бүхы хүдэлмэриин ашаар үбһэ ногооной ургаса дээшэлүүлжэ, хэрбээ нёдондо миил 40 мянган центнер үбһэ абаһан һаа, мүнөө жэлдэ 70 мянган центнерһээ бага бэшэ үбһэ хуряахын түлөө тэмсэнэбди.

...публикын колхоз, ...озуудай гүрэндэ ..., һү, үндэгэ ...лдаха хахад жэлэй ...ые хэр дүүргэжэ ...һан тухай

...3 ОНОЙ ИЮНИИН ...МЭДЭЭН)

...үргэлтыень түсэбһөө ...уур худалдаха ...аринень ...улалсаад харуулхада ...центээр).

Аймагууд	Мяхан: хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ	Мяхан: нёдондо-нойхитой сасуулхада	Һүн: хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ	Һүн: нёдондо-нойхитой сасуулхада	Үндэгэн: хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ
Баргажанай	96	108	76	103	144
Баунтын	193	116	84	119	—
Бэшүүрэй	111	122	77	100,4	125
Зэдын	108	108	65	87	117
Яруунын	69	74	88	113	—
Загарайн	88	96	69	90	3,4 дахин
Захааминай	134	112	76	100,6	—
Кабанскын	70	99,4	82	110	90
Хэжэнгын	81	161	87	121	—
Хурамхаанай	81	121	88	120	—
Хяагтын	114	113	70	88	99
Мухар-Шэбэрэй	91	99	74	92	85
Ахын	155	89	74	118	—
Прибайкалиин	168	125	81	107	—
Сэлэнгын	134	100	83	92	—
Хойто-Байгалай	175	64	120	157	—
Түнхэнэй	166	119	79	102	73
Улаан-Үдын	180	100	88	105	93
Хориин	94	107	78	103	170
Республика бүхыдөө:	104	106	79	101	97

...АНДИДАДУУДТАЯА УУЛЗАА

...агай Соведүүдые һун... ...үнгүүлиин гурбан учас... ...ай бүридэлдэ ородог ...шад Онохойн модоной ...адай соёлой байшанда ... сугларба. Эндэ һун... ... урда тээхи суглаан ...даһан байгаа ...суглаанда хабаадагша ...нэ Буряадай АССР... ...рховно Соведэй депу... Валентина Аяндуева ...ябуулга тушаагаа тоо...

...агшадтаяа уулзахаар ...рэһэн аймагай Соведэй ...дта кандидадуудаар ...үлэгдэһэн комбинадай ...эришэд Н. А. Пига... Т. Х. Саттарова, хэл... ...олбооной отделениин ...эрилэгшэ Л. М. Зими... ...омбинадай директор ... Титенко, комбинадай парткомой секретарь Н. Т Маслов, аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ В. Е. Бабинцев болон бусад хамтадаа найман нүхэдэй этигэмжэтэ нюурнууд кандидадуудай намтар, тэдэнэй ажал ябуулга тухай хөөрэжэ үгөө.

Мүн тэрэшэлэн энэ суглаанда Онохойн поселково Соведэй депутадаар һунгагдахаар дэбжүүлэгдэһэн 37 кандидат һунгагшадтаяа уулзаһан байна.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн һунгагшад нютагай Соведүүдэй депутадаар һунгагдахаяа байһан нүхэдтөө захяа, дурадхалнуудые хэһэн байха юм. Тосхоноо болбосон түхэлтэй болгохо асуудалда ехэ анхарал хандуулагдаа. Гадна хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангалта үшөөл һанаһанда хүрэмөөр бэшэ, хүүгэдэй эмхи зургаанууд дуталдаһаар байна гэжэ тэмдэглэгдээ. Эдэ шухала асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ һунгамалнууднай эдэбхитэй хабаадалсаха бэзэ гэжэ ехэ найдаба.

Суглаанай эсэстэ депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэд В. А. Титенко, В. Е. Бабинцев (аймсовет) В. Н. Пусова, Т. А. Шастина (поссовет) харюугай үгэ хэлээ. Һунгагшадай үзүүлһэн ехэ этигэл найдабариие харюулхын тула бүхы хүсэ шадалаа гаргаха байхабди гэжэ элирхэйлээ.

Ц. ЦЫБАНОВ.
Загарайн аймаг.

ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ БУХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨН

Валентин Гаврилович Помигалов долоодохи жэлээ электро-гагнууршанаар хүдэлнэ. Тэрэ мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табина. Богонихон болзор соо электро-гагнууршанай 6-дахи разрядтай болоһон юм. Буряадай барилгын управлениин эрхим түрүү мэргэжэлтэдэй зэргэдэ жагсанхай. Халаан бүриингөө даабари 25—30 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ, барилгашадай дунда магтаалтай болоһон.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: электро-гагнууршан В. Г. Помигалов.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ҮДЭР БҮРИ ЭРШЭТЭЙГЭЭР

«Буржелезобетон» нэгэдэлэй коллектив барилгада хэрэгтэй түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг юм. Эдэнэр һайн шанартай продукци ехээр бүтээжэ, барилгашадай эрилтые хүсэд хангахые оролдоно. Энэ нэгэдэлэй коллектив байгша оной түрүүшын квартал соо габшагайгаар хүдэлжэ, хараалагдаһан түсэбөө үлүүлэн дүүргээ бэлэй. Энэ түрүү коллектив «Главвостоксибстрой» трест соо хоёрдохи һуури эзэлжэ, 8 мянган түхэригэй мүнгэн шанда хүртэһэн юм.

Эдэнэр апрель соо бүри габшагайгаар хүдэлжэ, дүрбэ һарын даабариһаа гадуур 95 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилһэн байна.

И. Т. Лебедевэй хүтэлбэрилдэг гол предприятиин коллектив социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. Эдэнэр байгша оной таба һарын даабариһаа гадуур 42 мянган түхэригэй продукци гаргаһан юм. Хүдэлмэриин сагые хүсэдөөр хэрэглэжэ шадаһанайнгаа ашаар ажалайнгаа бүтээсые 5 процентээр дээшэлүүлээ.

Петр Константинович Золотарёвой хүтэлбэрилдэг 4-хи филиалай хүдэлмэришэд таба һарын даабариһаа гадуур 35 мянган түхэригэй продукци гаргаһан байна.

«Буржелезобетон» нэгэдэлэй бэшэшье коллективүүд продукци бүтээхэ түсэбөө үлүүлнэ. Эдэнэр байгша оной түрүүшын хахад жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхээр уялга абаад, эршэтэй шангаар хүдэлнэ.

В. КУДРЯШОВА,
«Буржелезобетон» нэгэдэлэй салин хүлһэнэй таһагай инженер.

ҺАЙНААР ТУҺАЛНА

Республика соогоо эгээл түрүүн эмхидхэгдэһэн модо бэлэдхэлэй предприятинуудай нэгэн болохо Хориин леспромхозой коллектив (директорэй уялгые дүүргэгшэ А. Гнеушев, парткомой секретарь И. Трунев) гол үйлэдбэреэ эрхилхын хажуугаар аймагайнгаа гол һалбари болохо хүдөө ажахы хүгжөөлгэдэ хубитаяа шадал зэргээрээ оруулалсадаг юм.

Энэ предприяти «Георгиевский» совхозые шефтээ абаһаар үнинэй. Тус ажахытай һайн холбоо барисаа байгуулһанхай. Хабарай тарилгын, ургаса хуряалгын үедэ, малай үбэлжэлгын сагай ерэхэдэ тэдэнэр ямар нэгэн туһа хүргэһэн лэ байдаг.

Үнгэрһэн хабарай һарануудай туршада леспромхозой коллектив энэ совхоздо ошожо, 1800 метр утатай посхоод хорёолжо үгэһэн байна. Һургааг болон столб хэхэ модыень өөһэдынгөө хүсөөр отолжо, ойһоо буулгаа. Гадна малай байрануудай наг шэбхые сэбэрлээ. Тиигэжэ сабшалан дээрэ 4000 центнер үтэгжүүлгэ гаргаа.

Мүн тэрэшэлэн совхозой шэнэ газар элдүүрилхэдэнь хамһалсана. Өөрынгөө техникэ болон механизаторнуудай хүсөөр 150 шахуу гектар шэнэ газар элдүүрилжэ тушаагаад байна. Тэрээн дээрэнь мүнөө тарилга хэгдэнхэй.

«Георгиевский» совхозой экономикын, культурын, гэгээрэл болбосоролой хүгжэлтые харуулһан үдэр һая Хориин соёлой байшан соо боложо үнгэрөө һэн. Тиихэдэ Хориин леспромхозой дирекци, партком болон профсоюзай рабочком коллективэйнгээ үмэнэһөө «Старт» гэжэ томо телевизор бэлэг болгон барюулаад, саашадаа шефскэ туһаламжаяа бүри үргэдхэхэбди гэжэ найдуулаа.

Г. ЦЫРЕТОРОВ.
Хориин аймаг.

Ажалай түрүүшүүл олошорно

«Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй коллектив республикымнай колхозуудай ажалшадта байрын гэрнүүдые, кошара, фермэнүүдые баридаг юм. Эдэнэр жэлһээ жэл бүри ехэ барилга хэнэ. Хэрбээ үнгэрһэн жэл 10 миллион түхэригэй барилга хэһэн һаа, байгша он соо 11 миллион 500 мянган түхэригтэ байрын гэрнүүдые, һургуулиин, саадуудай байшангуудые хүдөө нютагуудта бариха юм. Түргэнөөр, һайн шанартайгаар барилга хэхэ гэһэн хүсэл зориго тус нэгэдэлэй хүдэлмэришэд урдаа табина.

Захааминай, Сэлэнгын оньһожоруулагдамал нүүдэл колоннонуудай барилгашад амжалтатай һайнаар хүдэлжэ ябана. Сэлэнгын оньһожоруулагдамал нүүдэл колоннын барилгашад байгша оной таба һарын даабариһаа гадуур 28 мянган түхэригэй барилга хэжэ, бэшэнэй дундаһаа онсо шалгарба. Хүдөө нютагуудта харгы заһабарилдаг нүүдэл колоннын (начальнигынь А. Ф. Сайко, главна инженерынь Н. Т Суранов) хүдэлмэришэд таба һарынгаа даабари 36 процентээр үлүүлэн дүүргэбэ. Манай нэгэдэлэй барилгашад байгша оной түрүүшын хахад жэлэй даабари болзорһоонь урид лаб дүүргэхэ.

В. БАДАШКЕЕВА.

Хүдөөгэй ажалшадай захилда—үргэн харгы.

УЛААН ТУГТА КОЛЛЕКТИВ

Манай Сэлэн-Дүүмын механическа заводой коллектив хүдөөгэй ажалшадай захилаар продукци бүтээн гаргана. Манай бүтээһэн вагон-гэрнүүд, Р-63—5 түхэлэй модо хюрөөдэдэг раманууд Украинын, Казахстанай, Алас-Дурна зүгэй нютагуудта эльгээгдэнэ. Буряад оронойнгоо хүдөөгэй ажалшадай захилаар мүн лэ ехэ продукци бүтээн гаргадаг болонхойбди.

Борис Вячеславович Наимушинай даадаг вагон-гэрнүүдые бүтээдэг цехэй коллектив продукциингаа шанарыень һайжаруулха талаар ехэхэн ажал хүдэлмэри хэһэн байна. Эдэнэр ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ, продукциин шанар һайжаруулха хэрэгтэ ехэхэн анхарал табина. Тус цехэй хүдэлмэришэд мүнөө продукциингаа 98—99 процентые һайн шанартайгаар техническэ хиналтын таһагта тушаадаг болонхой. Энэ цех соо муу шанартай продукци гаргадаг, халзанай даабари дүүргэдэггүй хүдэлмэришэд үгы юм.

— Хүдэлмэришэдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайнаар ябуулнабди. Олон хүмнай экономико шудалха, коммунис ажалай һуралсалда ябажа, эрдэм болбосоролоо дээшэлүүлнэ. Ажалаа һайн мэдэдэг, дүршэл шадабаритай хүдэлмэришэд цех соомнай олон. Эдэнэр амжалта туйлаһан лэ байдаг шуу, — гэжэ цехэй начальник Б. В. Наимушин хөөрэнэ.

Тус цехэй коллектив байгша оной таба һарын даабариһаа гадуур 14 вагон-гэрнүүдые бүтээн гаргаһан юм. Мүн тиихэдэ жэлэй эхинһээ хойшо малай фермэнүүдэй оньһон түхеэрэлгэнүүдые заһабарилха вагон-мастерскойнуудые бүтээдэг болоо. Вагон-мастерскойнууд соо электро-гагнуури хэхэ, түмэр тошиилдаха, оньһон түхеэрэлгэнүүдые заһабарилха зэр зэмсэгүүд бии юм. Мүнөө дээрээ зургаан вагон-мастерскойнуудые бүтээгээд байна. Жэлэй дүүрэтэр үшөө 44 мастерскойнуудые энэ цехэй хүдэлмэришэд бэлэн болгохоор шиидэнхэй. Шэнэ продукци хүдөөгэй ажалшадай һайшаалда хүртэхэ бэзэ гээд һанагдана. Ерэхэ жэлнүүдтэ вагон-мастерскойнуудые бүри олоор бүтээдэг болохоор тус цехэй хүдэлмэришэд хараална.

Манай заводой хүдэлмэришэд ажалай түрүүшүүлэй дүршэл шадабариие халан абажа, саашадаа бүри габшагайгаар хүдэлхэ гэһэн зорилго урдаа табина. Эдэнэр байгша оной таба һарын даабариһаа гадуур модо хюрөөдэдэг 16 рамануудые, 14 вагон-гэрнүүдые бүтээн гаргаһан юм. Оньһон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаһанай ашаар ажалайнгаа бүтээсые 2,2 процентээр дээшэлүүлһэн байна. Заводоймнай коллектив саашадаа бүри габшагайгаар хүдэлжэ, һайн шанартай продукци улам ехээр бүтээн гаргахаар зориглонхой.

Манай коллектив байгша оной түрүүшын хахад жэлэй даабари июниин 28-да дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур модо хюрөөдэдэг 8 рама, 10 вагон-гэрнүүдые бүтээжэ, Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойе ажалай бэлэгтэйгээр угтахаар социалис уялга абаа бэлэй. Энэ зорилгоёо хоёр һараар уридшалан дүүргээ һэмди. Бидэнэр юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхээр уялга абаһан зомди. Энэшье зорилгоёо бэелүүлжэ, хүдөөгэй ажалшадай захилые дүүргэхэ байхабди.

Вагон-гэрнүүдые бүтээдэг цехэй коллектив заводой дирекциин, партийна ба профсоюзай организацинуудай дамжуулгын Улаан тугые жэлэй эхинһээ алдангүй абажа ябана. Эдэнэр үдэр бүри улам эршэтэйгээр ажаллажа, туйлаһан амжалтаяа арьбадхана. Анатолий Михайлович Киранай даадаг механическа цехэй коллектив социалис мүрысөөндэ мүн лэ амжалтатай. Эдэнэр завод соогоо хоёрдохи һуури эзэлнэ. Цехүүдэй, мастерска участогуудай, бригадануудай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнхэй. Энэ мүрысөөндэ илахэ гэжэ хүдэлмэришэн бүхэн оролдоно.

КПСС-эй Сэлэнгын райком манай заводой хүдэлмэришэдэй ажалайнь туйлалтануудые үндэрөөр сэгнэжэ, дамжуулгын Улаан туг барюулаа бэлэй. Байгша оной таба һарын дүн хараад үзэхэдэ бидэнэр Улаан тугаа алдахагүй бэзэбди гэжэ һанагдана. Теэд энэ һанал, эрмэлзэлээ эрхим ажалаараа гэршэлхэ болонобди.

Л. КУЛАКОВ,
Сэлэн-Дүүмын механическа заводой профсоюзай организациин түрүүлэгшэ.

СЭВ-эй СЕССИ НЭЭГДЭЭ

ПРАГА. (ТАСС-ай тусхай корр.). Экономическа Харилсан туһалалсаатын Соведэй XXVII сесси июниин 5-да ЧССР-эй МИД-эй байшан соо нээгдээ. Сессиин хүдэлмэридэ Болгариин Арадай Республикын, Венгриин Арадай Республикын, Германиин Демократическа Республикын, Кубын Республикын, Монголой Арадай Республикын, Польшын Арадай Республикын, Румыниин Социалис Республикын, Совет Социалис Республикануудай Союзай, Чехословакиин Социалис Республикын делегацинууд хабаадана, тэрэшэлэн Югославиин Социалис Федеративна Республикын делегаци хабаадалсана. КНДР-эй түлөөлэгшэд адаглагшын гуримаар байлсана.

ЧССР-эй правительствын Түрүүлэгшэ Л. Штроугал эхилэлгын үгэ хэлэжэ, СЭВ-эй сессиие нээгээд, делегацинуудые үнэн зүрхэнһөө амаршалба. Һүүлээрнь сесси зүблэхэ зүйлэйнгөө асуудалнуудые хаража эхилээ.

Аха дүүгэй амаршалга

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. Брежнев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. Подгорный, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Косыгин Урда Вьетнамай Национальна сүлөөлэлгын фронтын Центральна Комитедэй Президиумэй түрүүлэгшэ, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын Консультативна Соведэй түрүүлэгшэ доктор Нгуен Хыу Тходо, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын түрүүлэгшэ доктор Хюинь Тан Фадта телеграмма эльгээбэ.

Телеграмма доторнь ингэжэ хэлэгдэнэ:

«Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын тогтоогдоһоор дүрбэн жэлэй ойтой дашарамдуулан, Таанарта, Урда Вьетнамые сүлөөлхэ Национальна фронтын Центральна Комитедтэ, Консультативна соведтэ, Революционно саг зуурын правительствада, Урда Вьетнамай баатар габьяата арадта совет арадай үмэнэһөө, өөһэдынгөө зүгһөө аха дүүгэй халуун амаршалга, үнэн зүрхэнһөө хүргэнэбди.

Урда Вьетнамай патриодууд империалис эзэрхэг түримхэйшүүлдэ эсэргүү тэмсэлдээ Национальна сүлөөлэлгын фронтын Центральна Комитедэй, Революционно саг зуурын правительствын хүтэлбэри доро элитэ ехэ амжалтануудые туйлаа.

Вьетнамдахи дай болюулха ба амгалан байдал һэргээхэ тухай Парижда баталагдаһан хэлсээн сүлөөтэ байдалай, национальна бүрин эрхын ба социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө арадуудай тэмсэлдэхи шухала шата, вьетнам арадай ехэ илалта, бүхы дэлхэйн түрүү үзэл бодолтой, эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй дайшалхы ёһоор һаналаа нэгэдэлгын илалта боложо түүхэдэ орохо.

Пролетарска интернационализмын гол ёһонуудта үнэн байдаг совет хүнүүд вьетнам патриодуудай талые сэхэ шууд баридаг байгаа, саашадаашье хэлбэришэгүйгөөр бариха байха. Урда Вьетнамай дотоодын асуудалнуудые зүб зүйтэйгөөр шиидхэхэ ябадал туйлаха, уласхоорондын оршом соо нэрэ хүндэеэ улам дээшэлүүлхэ зорилгоор Революционно саг зуурын правительствын гаргадаг оролдолго хүсэлэлгэнүүдые совет арад бүрин һайшаана.

Парижда баталагдаһан хэлсээе, үндэһэн хүсэл эрмэлзэлнүүдээ бэелүүлхэ хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлахыень Национальна сүлөөлэлгын фронтдо, Революционно саг зуурын правительствада, Урда Вьетнамай арад зондо үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди.

Советскэ Союзай ба Урда Вьетнамай арадуудай хоорондын эбдэршэгүй бата хани барисаан, аха дүүгэй ёһоор һаналаа нэгэдэлгэ мандаха болтогой!

ВЦСПС-эй ДЕЛЕГАЦИ БУДАПЕШТДЭ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ВЦСПС-эй Түрүүлэгшэ А. Н. Шелепин түрүүтэй совет профсоюзуудай делегаци Бүхэвенгриин профсоюзуудай соведэй уряалаар июниин 5-да эндэ ерээ.

Тус делегациие ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Бүхэвенгриин профсоюзуудай Соведэй генеральна секретарь Шандор Гашпар, тэрэшэлэн Бүхэвенгриин профсоюзуудай Соведэй Президиумэй гэшүүд Ферихедьскэ аэропортдо угтаба. СССР-һээ ВНР-тэ байдаг элшэн сайд В. Я. Павлов угталсаа.

Венгер ба совет профсоюзуудай делегацинуудай хоорондын хөөрэлдөөнүүд Будапештдэ, Бүхэвенгриин профсоюзуудай Соведэй байшан соо үдын хойно эхилбэ. Үнэн зүрхэнэй, хани ёһоной оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнүүдэй үедэ эдэ оронууд доторхи байдал тухай, профсоюзна хүдэлөөнэй шухала зорилгонууд тухай хоёр талаһаа мэдээсэлнүүдые хээд, уласхоорондын профсоюзна хүдэлөөнэй асуудалнуудые зүбшэлбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Николай Викторович Подгорнодо

...уржедэхи уласхоорондын ...ндо хабаадаһан ТУ-144 ...э самолёдой усалда оро... ...тухай дуулахадаа, сэдь... ...э ехээр хүдэлбэб. Француз арадай үмэнэһөө, өөрынгөө зүгһөө гүнзэгы шаналалаа Танда, господин Президент, мэдүүлнэб. Совет авиаци ба хани барисаата СССР-эй арадта тохёолдоһон ушараар бүхы Франци шаналжа байна. Усалда орожо наһа барагшадай бүлэнэртэ минии шаналал гашуудал дамжуулаа һаатнай Танда баясхалан хүргэхэ байнаб.

Жорж ПОМПИДУ.

Франциин Республикын Президент господин Жорж Помпидуда

...ТУ-144 гэжэ самолёдой ...даороһонтой дашарам... ...лан, Танай, господин ...зидент, хани ёһоор ша... ...а, гашуудалаа хубаалдажа байһанаа мэдүүлһэндэтнай сэдьхэлээ ехээр доһолбоб.

Гуссенвиль тосхоной зондо ушаруулагдаһан усалтай дашарамдуулан, совет арадай ба өөрынгөө үмэнэһөө гүнзэгы шаналалаа мэдүүлхыемни зүбшөөгыт.

Аюулда ороһон хүнүүдэй бүлэнэртэ манай шаналал гашуудал дамжуулхыетнай Таниие, господин Президент гуйнаб.

Н. ПОДГОРНЫЙ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ХҮДЭЛМЭРИШЭН, КОЛЛЕКТИВ, ҮЙЛЭДБЭРИ

Һаяхан ЛВРЗ-гэй шэрэм шудхалгын цехтэ орожо ерэхэдэмнай, шэрэм шудхадаг хэбүүдые гараар хэдэг участогай партийна бүлэгэй суглаан боложо байба. Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудай дүүргэлтэ, участогай коллективэй зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэжэ байгаа һэн.

Ахалагша мастер И. С. Гринчук энэ асуудалаар мэдээсэл хэхэдээ, участок түсэбтэ даабаряа ходо дүүргэжэ ябана гэбэ. Зүгөөр үшөөшье һайнаар ажаллаха. Абаһан социалис уялгануудаа болзорһоонь урид, үлүүлэн дүүргэхэ арга боломжотойбди гэжэ мэдүүлбэ.

Энээнһээ уламжалан, үйлэдбэридэ бии байһан арга боломжонууд тухай, уялгануудай дүүргэлтэдэ коллективэй гэшүүн бүхэнэй ямар хубита оруулжа шадаха тухай һонирхолтой хөөрэлдөөн болобо.

Эндэ хэлэгдэһэн зарим һанамжа дурадхалнуудые доро дурдалтай гэжэ һанагдана.

Нэгэдэхеэр, ажалай үнэтэ саг хүсэдөөр хэрэглэхын түлөө хүдэлмэришэн бүхэн оролдохо зэргэтэй. Энэ дурадхал оруулһан мастер Н. П. Васеевэй тэмдэглэһэнэй ёһоор, элдэб забһарлалга, тамхи таталга гэхэ мэтэдэ ехэхэн саг ошоно бшуу.

Хоёрдохёор, бии байһан механизмуудые үндэр бүтээсэтэйгөөр ашаглаха шухала. Хэб гараар хэдэг участок гэжэ нэрлэгдэдэгшье һаа, эндэ ажал хүдэлмэри хүнгэдхэдэг элдэб механизмууд бии ха юм.

Гурбадахяар (энэ онсо удха шанартай гэжэ тэмдэглэгдэһэн байна), хүдэлмэришэн бүхэн өөрынгөө мэргэжэл дээшэлүүлхын тула саг үргэлжэ оролдохо зэргэтэй. Тус участогта үндэр мэргэжэлтэй, баян дүй дүршэлтэй нүхэд олон юм. Тэдэнэй дундаһаа үнинэй хэбшэн, участогай профгрупорг, «Хүндэтэ түмэр замшан» В. Н. Асеев, Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан стрежница А. Т. Хренова гэгшэдые нэрлэжэ болоно. Эдэ хүнүүдтэй хамта хүдэлжэ байхадаа хүдэлмэришэд, илангаяа залуушуул дүй дүршэлынь шудалжа танилсаха, халан абахын түлөө эрмэлзэн оролдохо зэргэтэй ха юм. Тингэбэл ажалайнь бүтээсэ дээшэлхэ бшуу. Хүн бүхэнэй хүдэлмэриһөө коллективэй амжалта дулдыдадаг ха юм.

— Ажал хэрэг тухай иимэ дэлгэрэнгы хөөрэлдөөн бүлэгэймнай коммунистнуудай суглаан дээрэ түрүүшынхеэ болоо бэшэ юм,— гэжэ групартарг Георгий Александрович Ступин хөөрэнэ. — Партийна бүлэгэй коммунистнууд үйлэдбэри дээрэ коллективэй гэшүүдтэй сугтаа хүдэлдэг һэн хадаа, хүдэлмэришэн бүхэндэ нүлөөлхые оролдодог гэшэ. Тинхэшье ёһотой. Хүдэлмэришэдһөө коллектив бүридэдэг, коллективэй ажалһаа үйлэдбэриин амжалта дулдыдадаг гэжэ мартажа болохогүйл.

Тон зүб үгэнүүд. Хүдэлмэришэн, коллектив, үйлэдбэри. Эдэ асуудалнууд партийна бүлэгэй анхаралда хододоо байдаг болонхой. Хүдэлмэришэдые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ, эбтэй эетэй ажалша коллектив байгуулжа бэхижүүлхэ, энээнэй үндэһэ һуури дээрэ үйлэдбэридөө һайн амжалта туйлаха хэрэгтэ эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри зорюулагдана.

Участогтань хамта 22 хүдэлмэришэд ажаллана. Партийна бүлэгтэ 10 коммунистнууд тоологдоно. Үйлэдбэриин шухала участогуудта коммунистнууд партийнабэшэ нүхэдтэй сугтаа хамта хүдэлнэ.

Паровозой цилиндр шудхаха хэб хэхэ гээшэ ехэ харюусалгатай хүдэлмэри юм. Партиин гэшүүн Борис Александрович Гончаров эндэ бүлэг нүхэдтэйгөө ажалладаг. Тэдэнэртээ ажалынь заажа, харуулжа үгэхынгөө хажуугаар, агитатор хүн тулада газетэ уншадаг, һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг. Хэн нэгэнэй ажалдаа халирхайгаар гэхэ гү, али оролдолго багатайгаар хандахыень обёороо бол, шалтагааниень элирүүлхые оролдодог. Энээнэй тулада хани ёһоор хөөрэлдэжэ, гэр бүлөөрнь, ажаһуудалаарнь һонирходог, хэрэгтэй болоходо, гэртэнь ошожо хөөрэлдэдэг.

Хэбшэн коммунист В. А. Полутовто хүдэлмэришэдэй үхибүүдэй һуралсалаар һонирхожо байха даабари үгтэнхэй юм. Тэрэ һургуулинуудта ошожо, багшанартай хөөрэлдэдэг, зүбшэдэг, али нэгэн асуудалай гарабал, гэр бүлынхидтэйнь уулзажа хөөрэлдэдэг, зохихо хэмжээ абахые оролдодог. Үхибүүдэй һуралсал, журам гэхэ мэтэ эхэ, эсэгэнэрэйнь һанаа сэдьхэлдэ, ажал хүдэлмэридэ нүлөөлнэ ха юм.

Цехэй партийна организациин бюрогой гэшүүн, кузнец В. А. Щербаковой залуу хүдэлмэришэдтэй зугаа наада дэлгэжэ байхыень хаража болоно. Аха хүнтэй үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдэхэдөө, тэдэнэр олон юумэ ойлгожо абадаг, абари зангыень, ажал хүдэлмэриинь һажааха гэжэ оролдодогшье хүнүүд байха. Нүхэр Щербаковһоо дуулажа, мэдэжэ, ойлгожо абаха юумэн олон. Коммунис ажалай ударник, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй нэгэн гэжэ цех, заводтоо суута гараһаар үнинэй.

Ямар нэгэн шэнэ түхэлэй хэб хэхэдэ, заримдаа ажалынь даб гээд тааража үгэдэггүй. Иимэ ушарта хүдэлмэришэдтэ ахалагша технолог коммунист И. И. Шкурко бодото нүхэр ёһоной туһаламжа үзүүлдэг. Үйлэдбэриин технологи һайса мэдэдэг, үни удаан хэбшэнээр хүдэлжэ, баян дүй дүршэлтэй болоһон хадань, хүдэлмэришэд тэрээндэ дуратайгаар хандадаг. Туһалхаяа арсахагүй гэжэ һайн мэдэнэ бшуу.

Хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлгэдэ, коллектив байгуулгада үйлэдбэриин зүблөөнүүд, хамтын суглаан ехэ үүргэ дүүргэдэг байна. Хамтаараа сугларжа, ажалайнгаа һарын дүн зүбшэн хэлсэлгэ тус участогта заншал болонхой. Гадна үе үе болоод һонирхолтой, участогай коллективэй ажабайдалтай холбоотой асуудалнууд суглаанай үзэмжэдэ табигдадаг. Жэшээлхэдэ, продукциин шанар тухай, ажалай журам тухай асуудалнуудай зүбшэн хэлсэгдэхэдэ, һонирхолтой, алишье талаараа ашатай туһатай хөөрэлдөөн болоо һэн.

Бэе бэедээ найдажа, анхаржа, мүн шанга эрилтэ табижа хүдэлхэ гээшэ тус коллективтэ ёһо гурим болоо гэжэ хэлэбэл, алдуу болохогүй гэжэ һанагдана. Партийна ба профсоюзай бүлэгүүд, участогай хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэришэдые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ, эбтэй эетэй ажалша коллектив байгуулха, үйлэдбэреэ зүбөөр эрхилхэ гэһэн гол зорилго хамта бэелүүлнэ. Энэ асуудал партийна бүлэгэй, нүгөөдэнь — профсоюзай, гурбадахинь — ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй шиидхэхэ асуудал гэжэ хубаарилжа, буляалдажа, бэе бэедээ хаялсажа байхыень эндэ харахагүйт. Бултадаа харюусалгаяа мэдэржэ, хамтын хэрэгэй түлөө һаналаа табижа хүдэлнэ бшуу. Тиимэл хадань ажалынь урагшатай, хэрэгынь бүтэсэтэй ябана. Ажалай журам эбдэһэн, архи уужа, ажалдаа гээтдэһэн гэхэ мэтэ тухай эндэ хөөрэлдэхэеэ болиһоор үнихэнэй.

Промышленностиин, барилгын, транспортын хүдэлмэришэдэй дунда 1973 оной арадай ажахын түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоһон тус багахан коллектив жэлэйнгээ түсэб декабриин 10 болотор дүүргэхэ гэһэн уялга абаа һэн.

Ажал хэрэгтэйнь танилсахада, тэдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ хүсэд арга боломжотой гэжэ элирнэ.

Д ЦЫБИКЖАПОВ.

КПСС-эй райкомуудта

СЕМИНАР БОЛОБО

КПСС-эй Хурамхаанай райком аймагай агитаторнууд болон политинформаторнуудай семинар үнгэргэбэ. Тус семинарта предприятинуудай, колхоз болон совхозуудай, эмхи зургаануудай партийна эхин организацинуудай секретарьнар хабаадалсаа.

КПСС-эй Центральна Комитедэй апрелиин (1973 он) Пленумэй дүнгүүд, партиин ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй Германиин Федеративна Республикада албанай хэрэгээр ошожо хэһэн хөөрэлдөөнэй дүнгүүд болон агитаторнууд, политинформаторнуудай зорилгонууд гэһэн асуудал семинар дээрэ зүбшэгдөө. Энэ асуудалаар КПСС-эй райкомой секретарь К.П. Бадмаев дэлгэрэнгы элидхэл хэһэн байна. Болохоёо байгаа нютагай Советүүдэй һунгалта, республикын 50 жэлэй ойдо бэлдэлгэ тухай хөөрэлдөөн болобо.

Һүүлэй 50 жэлэй туршада Буряад ороной, тэрэ тоодо Хурамхаанай аймагай экономико болон соёл культурын хүгжэлтэ тухай партиин райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша М. Борхонов семинар дээрэ элидхэл хээ. Аймагай «Хурамхаанай галнууд» газетын редактор С. Цыбиков СССР-эй уласхоорондын байдал тухай асуудалаар лекци уншаба.

Мүн тиихэдэ аймагай экономико болон соёл культурын үдэрнүүдые үнгэргэхэ тухай асуудал зүбшэгдэһэн байна. Семинарта хабаадалсаһан агитаторнууд болон политинформаторнууд дүй дүршэл тухайгаа хөөрэлдөө.

Б. ДАРМАЕВ,
КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

КРАСНОДАРСКА ХИ-ЗААР. Кубаниин гидроба-рилгашад болзорһоонь жэ-урид Краснодарска хэмэ-нуур бэлдэжэ, түрүүшы-миллион кубометр уһаар т-рэнние дүүргэбэ. Энэ жэл-500—600 миллион куб-метр уһан энэ хэмэл нуу-оруулагдаха. Энэнь 110 ми-ган гектар барайгарай газ-уһалха арга олгохо. 197-оной дүүрэтэр энэ нуур т-ба миллиардһаа дээшэ ку-бометр уһатай болохо. Эн-шэнээн уһаар 200 мянга г-ран гектар газар уһалх-болохо байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хэмэ-нуур руу уһан нигэжэ ору-лагдана.

ТАСС-ай фотохронико.

СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

ТУРКМЕНИ:

ТАРЯА ХУРЯАЛГА

Ашхабад. Туркмениин Геок-Тепинскэ болон Тедженскэ районуудай ажахынууд таряатаа гүрэндэ худалдажа эхилбэ. Шэнэ ургасын түрүүшын зуугаад тонно орооһон бэлэдхэлэй пунктнуудта оробо. Тедженэй «40 лет ВЛКСМ» совхозой ажалшад ешмээнээ хуряажа дүүргэбэ. Эндэ гектар бүриһөө 20 центнер ургаса абтаа.

Аму-Дарьягай талын урда захадахи Керкинскэ районой тарялан дээрэ эршэтэ ажал бурьялна. Эндэхи олон ажахынууд гектар бүриһөө 20—25 центнер ургаса хуряана.

Шэнисэ хуряалга һаяар эхилхэнь.

УЗБЕКИСТАН:

УСТЮРТДА ДОБТОЛГО

Ташкент. Устюрт хадын хормойдо тэһэлэлгэ хэгдэбэ. Дунда Ази — Центр гэжэ газай сорго татагшад хадын эгсэ хажууе тэһэлжэ эхилбэ. Тус соргын энэ хада соотуур гараха дүрбэдэхи һалаань Туркмениин Шатлык гэжэ газай уурхайтай холбогдохо байна. Тус уурхай триллион кубометр газай нөөсэтэй гэжэ элирхэйлэн шэнжэлэгдэнхэй. Устюрт хадын эгсэ хажуу талые отолон гарахын түлөө барилгашад арба мянга гаран кубометр газар тэһэлхэ ёһотой болоно. Тэдэнэй тэһэлһэн газараар тус сорго өөдөө «абиржа» гараад, хадын нүгөө тээ бэлэн болоһон сорготой холбогдохо юм.

ФРГ-гэй, США-гай фирмэнүүд газай трассада 1440 миллиметр диаметртэй соргонуудые, сорго үргэжэ табиха кран, бусад материал эльгээхэ юм.

Ерэхэ жэлэй эхиндэ шэнэ соргоор газ дамжуулагдахаар хараалагдана.

ГРУЗИ:

ШАХТАНУУД СОО МҮНДЭЛҺЭН НОМУУД

Рустави. Металлургнуудай соёлой байшангай дэргэдэхи литературна нэгэдэл дүрбэн ном хэблэн гаргаба. «Огни Рустави» гэжэ табадахи номынь хэблэгдэхээр бэлдэгдэнхэй. Шүлэг, рассказ, очерк, шүүмжэлхы статьянуудай авторнууд — булад хайлуулагшад, доменщигууд, прокатчигууд, трубопрокатчигууд.

Ахалагша газовщик Давид Римниставели, булад хайлуулагша Ило Ломидзе, Павел Хахашвили, халаанай начальник Александр Еркомайшвили, электрик Алексей Писанец гэгшэд үйлэдбэридэхи ажалаа литературна хэрэгтэй холбожо шадана.

Арбаад гаран жэлэй саада тээ хэблэгдэн гараһан түрүүшын ном соо 14 хүнэй зохёол ороһон байгаа һаа, мүнөө табадахи ном соонь 46 поэт болон прозаигай шүлэг, рассказууд хэблэгдээ. Энэ үе тус нэгэдэлэй гэшүүд Карп Мумладзе, Силован Ахвледиани, Отар Гвамберия, Тинатин Кварикадзе, Нодар Хведелидзе Грузиин Уран зохёолшодой холбооной г-шүүд болоһон байна. Г-Гвамберия гэгшын «На р-инах древнего Рустави» г-һэн пьесэнь республика-арадай театрай сценэ д-амжалтатайгаар табигда-Прокадай цехэй вал-щик Владимир Кервал-зиин сценаряар докум-тальна болон научно-по-лярна кинофильмну-буулгагданхай.

Манай совет хүнү-байдал, ажалай баатарша-га литератор-металлург-дай зохёолнууд соо хар-лагдана.

УКРАИНА:

ОНЬҺОЖОРУУЛАГДА-ҺАН ЗВЕНОНУУД

Киев. 680 мянган г-тар талмай газар х-жэ байһан хартаа-хын полинуудта, ху-элдүүрилхэ агрега-хоёрдохёо гараба. Мех-торнууд ургасын гарах-урид борнойлоод, мүнөө-рууд хоорондын элдүүр-гэ хэжэ, ургамалнуу-үтэгжүүлнэ.

Шэнэ техникээр гүй-хангагдаһан 9 мянга г-тусхай звенонууд респуб-када хартаабха ургуу-Тэдэнэр бүхы тарилгын-процентые элдүүрилхэ г-

(ТАСС-ай корр.)

ТҮНХЭНЭЙ ЗАВОДОЙ ТУЛЮУР БАЙДАЛ

Үрэ жэмэсэй завод Түнхэнэй аймагай үнинэй предприяти юм. Урдань байһан мельпищекомбинат талха татахатаяа хамта үрэ жэмэсээр консервэ хэдэг, аршаанай уһа шэлнүүд соо эюулжэ, хэрэгтэй тээшэнь эльгээдэг байһан. Гарай хүсөөр бүтээгдэдэг эдэ бүхы ажал оньһожоруулагдажа, продукци үйлэдбэрилгэ ехэдхэгдээ. Үйлэдбэриинь талмай үргэдхэгдөө. Тиигэжэ комбинат 50-яад онуудай һүүл багта үрэ жэмэсэй завод болгогдоһон байна. Мүнөө элдэб овощ, хартаабха, ой, тайгын хэшэг—үрэ жэмэс, һархяаг хэрэглэгдэжэ, эдеэ хоолой зүйл бүйлүүлагдана, консервэ хэгдэнэ. Заводто бүйлүүлагдаһан эдеэ хоолой зүйлнүүд, хэгдэһэн консервэ ганса республика соогоо дуратайгаар худалдан абтана бэшэ, харин ондоо область, хизаарнуудай худалдаа наймаанда гүйсэтэй болоо.

Жэгдэ һайнаар хүдэлдэг завод түсэблэлгын болон экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда оруулагдаһан байгаа. Тиигэжэ түсэбтэ даабари, бүтээн гаргаха продукциин ассортимент жэл бүхэндэ дээшэлүүлэгдэжэ, олошоруулагдажа байба. 890,0 мянган түхэригэй продукци бүтээхэ, 860,0 мянган түхэригэй продукци худалдаха даабари 1972 ондо заводто үгтөө. Энэ түсэб дүүргэхын тула хартаабха, овощ ондоо областьнуудһаа худалдажа абаха хэрэгтэй болоо. Ондоо тээһээ асарһан зүйлнүүдые хэрэглэхэдэ, продукциин өөрынь үнэ сэн дээшэлнэ. Тиимэһээ завод гүрэндэ гарза хэдэг предприятинуудай тоодо 1971 ондо оруулагдаһан юм.

Иимэ ушар заводой ажахын болон финансова байдалда хохидол хэнэ гээшэ. Мүн үйлэдбэриин зарим процессэй үшөө оньһожоруулагдаагүй ушар бага бэшэ бэрхэшээл тохёолдуулна. Баанхануудые угааха, овощ, хартаабха сэбэрлэхэ зарим ажал, ашаа тээлгэ, буулгалга гэхэ мэтэ гарай хүсөөр хэгдэһэн зандаа. Аршаанай минеральна уһа шэлнүүдтэ эюулхэ үйлэдбэри шэнэдхэн байгуулха хэрэгтэй болоо.

Продукци үйлэдбэрилхэ, худалдаха 1972 оной түсэбые завод үлүүлэн дүүргэһэн байна. Түсэбһөө гадуур 105,3 мянган түхэригэй продукци худалдагдаа. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар 81,4 мянган түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилэгдэһэн байна. Технико-экономическа талаараа ондоошье һайн үрэ дүн туйлагдаа. Үйлэдбэриин фонднуудай нэгэ түхэриг бүхэнһөө 1 түхэриг 52 мүнгэнэй продукци абтаба. Завод жэгдэ һайнаар хүдэлдэг, гүрэндэ олзо оруулдаг предприяти болохо арга боломжотой гэжэ һанахаар.

Харин жэлэй үрэ дүнгүүдые согсолон хараад үзэхэдэ, үшөөл олон дутагдалнууд элирүүлэгдэнэ. Гол фонднуудһаа ехэ продукциин абтабашье, заводой элдэб гаргашань ехэ байна. Товарна продукци үйлэдбэрилгын гаргаша ехэ. Нёдондо гаргашань нэгэ түхэриг бүхэндэ 3,7 процентээр нэмээ гэхэ гү, али түсэбөөр хараалагдаһанһаа 2,48 мүнгэнэй үлүү ехэ гаргаша хэгдээ. Эдэ бүгэдэһөө уламжалан, завод жэл соо 21 мянган түхэригэй гарза хэһэн байна.

Ассортиментын талаар түсэб оройдоо 66,6 процент дүүргэгдээ. Завод овощ болон жэмэсээр элдэб янзын консервэ хэхэ даабаряа дүүргээгүй. Энээнэй шалтагаан юуб гэхэдэ, овощ, хартаабха, үрэ жэмэс, һархяаг бэлдэхэ, суглуулха түсэб дүүргэгдээгүй байна. Хэрэгтэй эдэ мэтэ продукци бэлдэхэ түсэбөө дүүргээгүй ушарһаа, завод эдэ зүйлнүүдые ондоо тээһээ худалдан абана ха юм. Аяар Свердловск хүрэтэрхи зайһаа овощ, хартаабха худалдан абажа, Түнхэн хүрэтэр асархадань, продукциин үнэ сэн ехэ байнгүй яахаб. Ганса энэ шалтагаанһаа завод нёдондо ехэ гарзада ороһон байна.

Иимэ байдал зайсуулаагүй хада, саашадаа бүри бэрхэшээлтэй болохо. Аршаан эюулдэг цех автоматическа нэгэ линитэй. Тэрэнь хуушаранхай, энэ тэрэ деталиин эбдэржэ, хэрэглэлһээ гарахадань лини зогсоохо хэрэгтэй болоно, хүдэлмэришэд ажалгүй байна. Тиимэһээ аршаанай 1000 шэл бүхэнэйнь өөрынь үнэ сэн түсэбөөр хараалагдаһанһаа 75 мүнгөөр ехэ юм. Цехэй хоёр халаанда хүдэлбэшье, түсэб дүүргэгдээгүй. Мүн шэллэһэн аршаан хадагалха склад үгы, тиимэһээ үбэлэй үедэ цехэй ажал заримдаа зогсоохо ушар дайралдана.

Нёдондо заводто 94,1 мянган түхэригэй капитальна һомололго үгэхөөр түсэблэгдэһэн байгаа. Харин тэрэнэйнь 72,0 мянган түхэриг хэрэглэгдээ. Энэ мүнгэн зөөри уһа бүлэн абаха башни бариха, аршаан эюулхэ хоёрдохи автомат линиин түхеэрэлгэ худалдан абаха хэрэгтэ зорюулагдаа. Харин энэ лини саг соогоо тодхогдоногүй, абтаһан түхеэрэлгэ газаа хэбтэжэ байна. Заводой хүтэлбэрилэгшэд «лини тодхохо мэргэжэлтэд үгы» гэһэн шалтаг барина. Эдеэ хоолой промышленностиин министерство лини тодхохо хэрэгтэнь заводто туһаламжа хүргэнэгүй.

Овощ, хартаабха, үрэ жэмэс дуталдадаг ушарһаа хүдэлмэришэд заримдаа ажалгүй миин байна. Ажалгүй зогсоһон сагые хүдэлмэришэн бүхэндэ хубаажа харахада, жэлдээ нэгэ хүн 11 үдэр миин байһан болоно.

Заводые саашадаа жэгдэ һайнаар хүдэлгэхын, ашаг олзо үгэдэг болгохын тула юу хэхэ хэрэгтэйб? Заводые хэрэгтэй продуктаар хангахын тула аймагай ажахынуудта овощ, хартаабха тарилгые үргэдхэхэ шухала юм. Теэд аймагай колхоз, совхозууд энэ хэрэгые тоодоггүй, ашаг үрэ үгэхэгүй ажал гэжэ тоолодог. Үнэндөө тиимэ бэшэ. Республикымнай түрүү ажахынууд ехэ талмай дээрэ овощ, хартаабха тарижа, ехэ олзо абадаг гээшэ. Иимэ арга боломжо Түнхэнэй аймагташье бии.

Теэд иимэ эдеэ ехээр ургуулдаг болоо һаа,завод тэрэниие бүйлүүлжэ шадахагүй гэжэ тоолодог хүтэлбэрилэгшэд бии байна. Энэ асуудал хэдэн жэл соо шиидхэгдэжэ ядажа байнхай. Дээдын органуудай туһаламжагүйгөөр тэрэниие шиидхэхэнь бэрхэтэй хаш.

Хоёрдохёор, заводой зарим цехүүдые шэнэдхэн заһабарилха саг ерээ. Овощоор консервэ хэдэг цехые шэнэдхэхэ хэрэгтэй. Мүн мүнөө дээрээ гарай хүсөөр хэгдэдэг ажалые оньһожоруулбал, ехэ продукци бүтээгдэдэг болохо. Заводые хүтэлбэрилгэ һайжаруулха, мүн эмхидхэлэй хэмжээ абаха шухала юм. Хэрэгтэй зүйлнүүдээр үйлэдбэреэ саг соонь хангаха, ажалгүй миин байха ушарые усадхаха талаар дары хэмжээ абаха эрилтэ табигдана. Тиигээгүй һаа, үйлэдбэринь ашагтай болохогүй, завод жэгдэ һайнаар хүдэлхэгүй гээшэ.

С. ДЕНИСОВ,
Түнхэнэй аймсоведэй гүйсэдкомой хүдэлмэрилэгшэ.

АЛТАЙН ХИЗААР. Барнаулда «Барнаулжилстрой» трестые РСФСР-эй габ-та барилгашан П. П. Есаулов хүтэлбэрилдэг. Тэрэ трестын коллектив үйлэдбэр-үндэр бүтээсэ, ажалай һайн шанар харуулан ажалладаг. Ажалай түрүү арга хэрэ-һэнэйнгээ, барилгын нормо болон гуримуудые наринаар сахиһанай ашаар иимэ -жалта туйлагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бригадын гэшүүн Мария Агафонова, Вера Матерухина, О- Поршаева.

ТАСС-ай фотохроника.

ЭРХИМ МАЛЫЕ БҮРИДХЭДЭГ ДАНСА

«Ашаг шэмэ хамагһаа ехээр үгэдэг мал болон шубуудые бүридхэжэ бэшэхэ бүхэсоюзна данса» манай орондо анха түрүүн бии болгогдонхой. Энэ данса түхэл маягаараашье, удха шанараараашье бусад данса дэбтэрнүүдһээ ондоо юм. СССР-эй Хүдөө ажахын министерствын гүрэнэй үүлтэртэ малай дансануудай таһагые даагша А. Ф. Деко тэрэниие хоёр гараараа үргөөд:

— Найман килограмм болон алдаха, хүндэхэн юм даа..., — гэбэ.

Дансын хүрин үнгэтэй гадар дээрэ алтаар шудхагдаһан СССР-эй герб яларна. Дансын хуудаһанууд газетын хахадай шэнээн, һайн саарһаар хэгдэнхэй.

— Удаан байхаар багсаагдана, — гэжэ Александр Федотович тэмдэглэбэ. — Ашаг шэмэ ехэтэй, эрхим мал болон шубуудые шэлэхэ зорилгоор иимэ данса бии болгогдоо юм. Тэрэшэлэн мал ажалай бүхы һалбаринуудай ехэ амжалта туйлахын түлөө һайн үүлтэрэй малтай ажахынуудай дунда дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй дүн харуулагдаха байха.

Эрхим малай түрүүшын фото-зурагууд, тэмдэглэлнүүдые министерствын мэргэжэлтэд бэлдэһэн байна. Тиимэ фото-зураггүй дансын хуудаһан-анкетэ дээрэ бэшэгдэхэгүй.

А. Ф. Деко хэдэн жэшээнүүдые дурдаба:

— Манай орон дотор олоор тараһан симментал үүлтэрэй эбэртэ бодо малай дундаһаа «Артистка» гэжэ үнеэн ашаг шэмэ ехээр үгэдэгөөрөө шалгаранхай. Кисвэй областиин «Колос» гэжэ үүлтэртэ малай совхоз тэрэ үнеэнһээ 3,99 процент үдхэн, 12859 килограмм һү жэлэй туршада һааһан байна. Сүүдхын эгээ ехэ һаамынь 30 килограмм шахуу болоо. Манай ороной суута һаалишан. Социалис Ажалай Герой Ефросинья Афанасьевна Демиденко энэ чемпион үнеэе түлжүүлээ юм.

Черниговскэ областиин үүлтэртэ малтай «10 лет Октября» колхозой «Мальвина» гэжэ симментал үнеэн һү шэмын талаар бүри эрхимдэ тоологдоо. Энэнь жэлэй туршада һаагдахадаа, 3,95 процент үдхэн, 14431 килограмм һү үгэһэн байгаа. Таба һарын хугасаа соо үдэр бүри 50 килограммһаа дээшэ һү үгэһэнииинь бүришье гайхамшаг. Иимэ һайн үнеэе Социалис Ажалай Герой, шадабари ехэтэй малшан Анна Денисовна Довженко түлжүүлээ.

Мал ажалай бүхы һалбаринуудай амжалта туйлалтанууд тухай дурсагдаһан дансада бэшэгдэнхэй. Жэшээлхэдэ, бүхы наһан соогоо үгэһэн һүеынь тоодо абабал, «Соната» гэжэ хара-хүрин зүһэтэй үнеэн илажа гараа. Москвагай областиин Никовскэ үүлтэртэ малай тэрэ үнеэнһээ 12 жэлэй турша соо 90957 килограмм һү һаажа абаа.

Чемпион болоһон, шанда хүртэһэн бусад малай фото-зурагые харабабди. Урилдаанда илаһан моридой зурагууд тэдэниие мүнхэлнэ. Һайн морид һалхинһаа хурдаар гүйнэ. Хатарша үүлтэрэй «Теодолит» гэжэ морин 2 минута 02 секундын туршада 2000 метр зайе гаталаа. Энэ морин Кубаниин Лабинска моринной заводто түлжүүлэгдээ.

Ставрополиин үүлтэрэй хониинһоо хайшалагдаһан нооһоной 30,1 килограмм татахада, гайхангүй байхын аргагүй! Ставрополиин хизаарай «Советское руно» гэжэ үүлтэртэ хонидой заводой хонин бүриһөө баһал 30,1 килограмм нооһон абтаһан байна. Тэрээгээрнь 30 костюмай сэмбэ нэхэжэ болохо.

Гахай үсхэбэрилгэ гэһэн таһагта байдаг карточкануудые абажа уншабабди. Эстониин «Ярваканди» колхозой беконно үүлтэрэй «Амме» гэжэ гахай бүхэн 13 — 14 поршоонхо гаргана. Тэдэнь тобир хүшэтэй байдаг, шэгнүүрынь сүүдхэ соо 700 граммһаа үлүүгээр нэмэдэг. Шэгнүүрыень килограммаар нэмээлгэхын тула оройдоо 3,6 тэжээлэй единицэ хэрэгтэй болоно.

Гэр тойрондо үсхэгдэдэг шубууд һонирхол үүсхэнэ. Латвиин Фабрициусай нэрэмжэтэ совхозой тахяанууд дансада бүридхэгдэн бэшэгдэнхэй. Эдэнэй үдхэжэ байгаа «Кроса вас» гэжэ тахяа бүхэн жэлдээ 288 үндэгэ гаргана. Литвагай «Таурай» гэжэ совхозой мяхалиг үүлтэрэй дальбараанууд (бр-нууд) хоёр һара шаху-лоод байхадаа, 1,4 -грамм татадаг юм.

— Мал ажалай, -үсхэбэрилгын талаар -даһан ехэ амжалтанууд -һалбаринуудые саа-хүгжөөхэ арга болом-дай бии байһые гэршэл-гэжэ А. Ф. Деко хөөр-нгөө түгэсхэлдэ хэлэ-Эдэниие «бэшэхэ данса» -хэрэгтэ туһа хү-Адууһа малай, шу-шанар, үүлтэр һайжар-ороной бүхы фермэн-малай ашаг шэмэ -лүүлхэ зорилгоор эд-дэй, мэргэжэлтэдэй ябу-хүдэлмэридэнь энэ -туһа дүхэм болохо б-

Д. СМИРН-
ТАСС-ай к-

Ажалай түрүүшүүл—арадай кандидадууд

МАЛШАН НЭРЭЕЭ МАГТУУЛҺААР

Үргэн уужам Санага нютаг... Тойроод харахада, үндэр гэгшын хада ууланууд... Эндэшье, тэндэшье адууһа малай һүрэг һүрэгөөрөө бэлшэжэ ябахые түрүүшынхеэ ерэһэн хүн заатагүй обёорон хараха. Энэмнай эртэ урдын сагһаа эхилээд, мүнөө болотор атар тарган адууһа малаараа, ажалша бэрхэ арад зоноороо холо ойгуур суурхаһан нютаг юм.

Санагын уужам тала үгсөөд ошоходо, Хойто-Эреэн гэжэ газар бии юм. Тэндэ Санагын совхозой эбэртэ бодо малай хэдэн гүүртэ оршодог. Тэдэ гүүртэнүүдэй нэгые эндэхи совхозой бэрхэ малшадай нэгэн Санжат Бадмаевна Охинова ударидана.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үе һэн. Эгээл энэ үедэ нютаг бүхэнэй бүһэтэй хүнүүд агуухэ Эхэ ороноо фашис булимтарагшадһаа хамгаалхаяа мордоо бэлэй. Нютаг нугадаа үлэһэн эхэнэрнүүд, үбгэд, хүгшэд, эдир залуухан хүбүүд, басагад абанар, аханарайнгаа хэжэ ябаһан ажалые даажа абаад, «Бүхы хүсэеэ — фронтдо» гэһэн уряа доро ажаллажа эхилһэн байгаа. Эгээл энэ үедэ үшөө хори хүрөөгүй Санжат малшан болоо бэлэй.

Тэрэ гэһээр хори гаран жэлэй хугасаа соо таһалгаряагүй Санжат Бадмаевна мал ажалда хүдэлжэ ябана. Һаалиин фермэдэшье, бурүү хашарагуудай гүүртэдэшье, мяханай фермэдэшье ажаллаа, һарлаг, хайнаг үнеэдэйшье, нютагай үүлтэрэй малайшье фермэдэ хүдэлөө. Хори гаран жэлэй туршада хододоо магтаалтай, хүндэтэй ябаа гэхын аргагүй. Энэ үе соо үбһэ тэжээлээр дуталдажа, харууһалдаг малынь гарзада орохо ушаршье дайралдаа. Хэды тиимэ байбашье һаань, урагшаа һанаатай, урин дулаахан харасатай энэ нүхэр бэрхэшээлһээ сухарингүй, түрэл ажахынгаа баялигые арьбадхалсахын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдожо ябаа.

— Анха түрүүн ажаллажа эхилхэдэм, аргагүй хүндэ байдаг һэн. Мэдэхэ, хэжэ шадаха юумэн хомор байха. Аха нүхэдэйнгөөл туһаламжаар ажалай дүршэлтэй болооб гэжэ һанагшаб, — гээд Санжат Бадмаевна ажалай түрүүшын жэлнүүдые һанаандаа оруулан хөөрэдэг юм.

Хори гаран жэл... Һанаад үзэхэдэ, түүхэдэ богонихон саг гээшэ ааб даа. Хүнэй наһан дээрэ абаад харабал, бүхы ажабайдалайнь хахад гэжэ хэлэмээр. Хори гаран жэл соо Санжат Бадмаевна түрэхөө байһан тугал хүлеэжэ, хэды һүниие унтаха нойргүй үнгэргөөб? Хори гаран жэл соо хэды мянган тугал томо болгожо, хэды мянган центнер мяха гүрэндэ тушаагааб? Хори гаран жэл соо хоёр гараараа хэды мянган килограмм һү һаагааб? Хори гаран жэл соо үхэр малаа адуулжа, эмээл морёор хэды мянган километр зай гаталаа гээшэб? Үшөө олон хэды, хэды... Эдэ бүгэдые мүнөө тооложо, тобойлгожо гаргахань тон бэрхэтэй ха.

Хори гаран жэлэй туршада таһалгаряагүй мал ажалда хүдэлжэ ябаһан Санжат Бадмаевна мүнөө барагдашагүй баян дүй дүршэлтэй болонхой. Ажал хүдэлмэринь урагшатай һайн ябана. Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада хальмаг үүлтэрэй мяханай малай фермэдэ хүдэлнэ. Тиигэхэ зуураа хайшан гэбэл малаа һайнаар харууһалжа, олон тугал абахын түлөө, тарган мяха ехээр гүрэндэ тушаахын түлөө саг үргэлжэ һанаата боложо ябадаг байха юм.

— Санжат Бадмаевна совхозоймнай түрүү малшадай нэгэн юм. Һүүлэй хэдэн жэл соо тэрэнэй гүүртын мал гарза хоролтодо ороногүй. Гүүртынгөө малшадай ажалые шадамараар ударидадаг, бэрхэ эмхидхэгшэ боложо шадаа,—гээд совхозой главна зоотехник Николай Гончикович Лыгденов хөөрэнэ.

Малшадай бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ нүхэр Охиновагай гүүртын малшад эдэбхитэйгээр оролсожо, юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы удха шанартай гурбадахи ондо дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаһан юм. Тэрэнээ хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө эдэбхи үүсхэлтэйгөөр ажаллажа ябанад. Гүүртэдэнь мүнөө хамтадаа 285 толгой эбэртэ бодо мал харууһалагдана. Тэдэнэй 117-ниинь үнеэн. Бүхы малынь тобир тарганаар ондо оруулагданхай. Жэлэй эхинһээ хойшо табяад тугал абтаад бултадаа томо болгогдожо байнхай. Энэ жэлэй үбэл, хабарай һарануудта тугал бүхэнэй шэгнүүрые үүдхэдэ 480—520 граммаар нэмээһэн байна.

Санжат Бадмаевнагай гүүртын малшад зуһаландаа нүүһээр үнихэн болобо. Абаһан түл түрсэеэ бүрин бүтэн түлжүүлжэ, зунай үедэ үнеэдэйнгээ, тугал бурууһуудайнгаа шэгнүүрые бүри ехээр нэмээхэ зорилго урдаа табяад, энэ гүүртын малшад бүри эршэтэйгээр ажаллажа байнхай.

Дүршэл ехэтэй малшан С. Б. Охинова сугтаа хүдэлдэг нүхэдэйнгөө, түрэл совхозойнгоо ажалшадай дунда хүндэтэй болоһоор үнинэй. Эрхим һайнаар ажаллажа ябаһан энэ нүхэр КПСС-эй Захааминай райкомой, аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй Хүндэлэлэй грамотануудаар, совхозой дирекциин, партийна комитедэй, профсоюзай рабочкомой үмэнэһөө үнэтэ бэлэгүүдээр нэгэнтэ бэшэ шагнагдаһан байха юм. Хэдэн удаа сомоной Соведэй депутадаар һунгагдаа һэн.

Санага нютагта һаяхан болоһон һунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ Санжат Бадмаевна Охинова Захааминай аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэбэ. Малшан нэрээ саг үргэлжэ магтуулжа ябадаг энэ нүхэр һунгагшадай иимэ ехэ этигэл найдабарида хүртэбэ бшуу. Саашанхи ажалдаа бүри һайн үрэ дүнгүүдые туйлажа, малшан нэрэ солоёо үшөө дээрэ үргэжэ, арадай зарсын хүндэтэ уялгые Санжат Бадмаевнагай нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ ябаха байһандань бата этигэмээр.

Б. ВАНЧИКОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат Иван Федорович Шангин ажал хэрэгээрээ олоной дунда суурхаһан. Хабтагай плитануудаар пол табидаг мэргэжэлтэн хүн юм. Ажалаа һайн шанартайгаар бүтээхэ гэжэ оролдодог. Тиимэ эрилтэ ихтэ хүдэлдэг хүдэлмэрилэгшэдэйнгөөшье урда табидаг. Республиканска больницын корпусуудай, саад, яслинуудай байшангуудай пол табиһан юм. Тэрэнэй даадаг бригадын хүдэлмэришэд мүнөө Куйбышевай гудамжада шэнээр баригдаһан выставочнэ залай пол дэбдижэ байна. Энэ ажалаа болзорһоонь урид дүүргэжэ, Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойе ажалай бэлэгтэйгээр угтахаар эрмэлзэнэд.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Буряадай барилгын управлениин 2-хи СМУ-гай бригадир И. Ф. Шангин.

С. БАЛДУЕВАЙ фототекст.

Шэнэ гол дүримүүдэй проектые зүбшэн хэлсэнэбди

ҺАНАМЖАЯА ҮШӨӨ ХЭЛЫТ!

«Арадай гэгээрэл тухай ССР Союзай болон союзна республиканuудай хуули гаргаха гол дүримүүдэй». проектын тунхаглагдаһаар яһалашье удаан болобо. Энэ үе соо республикын һургуулинуудта олон багшанарай хабаадалгатай зүбшэн хэлсэлгэнүүд үнгэргэгдөө. Тэрэниие зүбшэн хэлсэхэ үедэ арадай гэгээрэлэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, һургуулиин хүтэлбэрилэгшэд, түрүү багшанар лекци, элидхэл хэһэн байха юм. Буряадай АССР-эй гэгээрэлэй министерство багшанарай һанамжа, дурадхалнуудые суглуулжа, согсолжо, алишье талаһаань хаража үзэһэн байна.

Багшанар юун тухай хэлэнэб, юун гэжэ һанамжалнаб? Юрэнхы дээрээ тэдэнэр хуули гаргаха шэнэ гол дүримүүдэй проектые үнэн зүрхэнһөө дэмжэнэ. Коммунис партиин, засаг түрын зүгһөө арадай гэгээрэл, һургуули, багшанар тушаа, мүн һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие улам һайжаруулха тухай үдэр бүри анхаралаа табижа байһанай шэнэ гэршэ гэжэ тэрэниие сэгнэнэ.

Тиихэдээ яһала олон нүхэд өөрынгөө һанамжануудые, дурадхалнуудые хэлэһэн байха юм. Жэшээнь, «СССР-тэхи арадай гэгээрэлэй гол ёһонууд» гэһэн статья соо юһэдэхи параграфай һүүлээр «Арадай гэгээрэл политехническэ шэглэлтэй байха» гэһэн арбадахи параграф нэмэхэ тухай хэлэгдээ. Энэ хадаа совет һуралсалые политехническэ үндэһэн дээрэ хүгжөөхэ тухай агуу Ленинэй һургаалһаа удхалагдана.

Һурагшадай болон студентнэрэй уялга тухай хэлэгдэһэн 43-дахи статьяе хубилгахаар гэжэ олон багшанар һанамжалаа. Юуб гэхэдэ, һурагшадай болон студентнэрэй уялгые нэгэ статья соо оруулаагүй һаа, дээрэ һэн ха гэлсэнэ. Энэнь зүб гэжэ һанахаар. Тиихэдэ һурагшадай **дунда эрдэм олохоёо оролдохо**, һургуулиин, гүрэнэй зөөридэ гамтайгаар хандаха уялгатай байха тухай нэмэжэ бэшэхэ шухала.

Багшанарай хүнгэлэлтэнүүд, булюу эрхэ тухай статья олониитые ехээр һонирхуулаа. Ажалайнь тусгаар хүшэр байһые хараада абажа, багшанарай пенсидэ гарадаг наһанай хэмжээе бага болгохо эрилтэ табигдана. Гушан жэлдэ хүдэлһэн байбалнь, эхэнэрые табин наһатайһаа, эрэшүүлые табин табатайһаа пенсидэ гаргабал таатай байгаа гэһэн һанамжа олонхи багшанар хэлээ.

Мүн баһа һайнаар ном заахын тула, коммунис үзэлтэй шэнэ хүнүүдые хүмүүжүүлжэ шададаг байхын тула багшанар өөһэдөө **һайн бэлэдхэлтэй** байха ёһотой гээшэ ааб даа. Тэрээнһээ уламжалан, педагогическа хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэлдээ харюусахаар байлга тухай 50-дахи статья соо хэлэгдэнэ бшуу.

Зарим ушарта мэргэжэлдээ үнэхөөрөө зохихоёо болиһон нүхэд хүдэлжэ байдаг гээшэ ааб даа. Һургуулиин уставай ёһоор, байд гээд лэ багшанарай шалгалта хэжэ байха болонхой. Хэрбээ багшын шалгалта барижа шадаагүй һаа, тэрэниие хүдэлмэриһөөнь дары сүлөөлхэ тухай мэдүүлэл хуули гаргаха гол дүримүүд соо оруулха байгаа гэжэ республикын түрүү багшанар тон зүб дурадхана.

Һургуулиин хүтэлбэрилэгшэд, түрүү багшанар республикынгаа буряад хэблэлэй хуудаһанда өөһэдынгөө һанамжа үшөө хэлэхэ аабза гэжэ һанагдана.

Д-Н. ДОРЖИЕВ,
республикын Гэгээрэлэй министерствын инспектор.

ТАНИИЕ ЯМАРААР ХАНГАНАБ?

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЗЭРГЭДЭ

Хүрбын голой хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгые һайжаруулха талаар нютагай ажалшадай депутадуудай Совет, Хүрбын леспромхозой партийна, профсоюзна өмхинүүд, дирекци һүүлэй үедэ ехэхэн оролдолго гаргана.

Һууринда эд бараанай, эдеэ хоолой магазинууд олошороо, худалдадаг зүйлнүүдэйнгээ ассортиментые үргэдхэхэ, олон янзын болгохо талаар эндэхи ОРС-ын хүтэлбэрилэгшэд шухала хэмжээнүүдые абаа. Ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха комбинадай хүсэндөө ороодүй дээрэһээ хүдэлмэришэдэй захилаар городой комбинадуудта элдэб хубсаһан оюулагдана, химиин аргаар хубсаһа сэбэрлэдэг городой комбинадай пункт эндэ хүдэлдэг болоо. Энээнһээ гадна Хүрбын эд бараанай магазинайхид хүн зоной захилаар гэрэй бараа, бүд эдэй зүйлнүүдые асаржа худалдана. Энэ № 1 магазиниие РСФСР-эй совет худалдаа наймаанай отличник Августина Андреевна Вахрушева хүтэлбэрилдэг юм.

Августина Андреевнатай бидэ һаяхан Улаан-Үдын Серовой нэрэмжэтэ фабрикада уулзашообди.

— Угаалнигай тумбочкануудые захиһан аад, тэрэнээ абаашахаа ерээб. Хүдөөгэй модон гэрнүүдтэ табихаар сомор бараан магазинда хомор ерэдэг. Харин хүн зоной эрилтэ ехэ. Ядахадаа иигэжэ захил эмхидхэнэбди, — гэжэ тэрэ хөөрэбэ. — Угаалнигуудай иимэ тумбочканууд, хубсаһанай сомор шкафууд, аяга амһартанууд, элдэб үлгэсэнүүд, хүдөөгэй гэртэ таарама стол, стул зондо ехэ хэрэгтэй байдаг, — гээд тэрэ саашань үргэлжэлүүлээ. — Һүүлэй үедэ Улаан-Үдымнай предприятинууд иимэ үргэн хэрэгсэлэй бараа, бусадшье зүйлнүүдые гаргадаг болоо. Энэнь ехэл һайн гээшэ ааб даа. Теэд тэдэнь городой гэрнүүдтэл зохимо байха юм. Харин хүдөөгэй гэртэ табимаар тэдэнээ үшөө тааруулжа гаргадаг болоо һаань, ехэ һайн һэн. Ядалдахадаа бидэ хүн зоной гуйлтаар энэ Серовой нэрэмжэтэ фабрикада захил хэнэбди. Теэд эндэ захилыемнай ехэ удаан бүтээдэг, заримдаа хахад жэл соошье дүүргэдэггүй...

Августина Андреевнатай саашань хөөрэлдэхэдэмнай, тэрэ магазинайнгаа хүдэлмэрилэгшэдэй оролдосотой, шударгы ажаллажа байһые тэмдэглээ.

— Манай коллектив түрэл Буряад республикынгаа 50 жэлэй ойе уттуулан, социалис мүрысөөндэ оролсоходоо, 1973 оной хахад жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ уялга абаа һэн,—гэжэ тэрэ хэлээд, саашань хөөрэхэдөө:—Энэ хугасаа соо 810 мянган түхэригэй эд бараа худалдаха һаа, 679 мянгыень худалдаад байнабди. Энэ шэгээрээ саашадаа хүдэлхэдөө хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ байхабди гэжэ найданаб, —гэбэ.

Августина Андреевнагай үгэдэ этигэмээр даа. Энэ хүмнай партиин гэшүүн, совет худалдаа наймаанда үнинэй хүдэлдэг дүршэлтэй, ажал эмхидхэхэдээ бэрхэ хүн.

Магазинайнгаа хүдэлмэрилэгшэд соОһоо түрүү хүнүүдээ нэрлэхэдээ, М. А. Пахомовае дурдаа һэн. Тэрэнэй ажал дээрээ байхыень эндэ харанат.

Д. АГЕЕВ.
Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

„Буряад үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

„ШЭДИТЭ ЖЭМЭСЭЙ АМТА ТАНЯАД"

Иимэ гаршагтай фельетон манай газетын апрелиин 7-ной номерто толилогдоһон байгаа. Сэлэнгын аймагай Шасарганын совхозой хүтэлбэрилэгшэд үнгэрэгшэ жэлэй шасарганын ургаса хуряалгын үедэ энэ шэдитэ жэмэсээ хуули бусаар гаргашалаа, танил нүхэдтөө хямда сэнгээр худалдаад, мүнгыень хармаанлаха ябадал гаргана гэжэ шүүмжэлэгдэһэн юм.

Энэ фельетон тушаа хэмжээ абахын тула Сэлэнгын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомдо, тэрэнэй дотоодын хэрэгүүдэй таһагта редакци хандаа һэн.

«Фельетон соо хэлэгдэһэн баримтануудые шалгажа үзэхэдэ, булта зүб гэжэ элирүүлэгдээ. Тэдэ баримтанууд республикын зүгы үсхэбэрилдэг совхозуудай трестын балансова комиссиин заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Финансын журам бүдүүлигээр хазагайруулһанайнь түлөө Шасарганын совхозой директор Алексеевтэ донгодолго, главна бухгалтер Александровичто шанга донгодолго трестын директорэй захиралтаар соносхогдоо. Тэдэнэр совхозой кассада үритэй байһан мүнгэеэ гүйсэд түлөө. Тиихэдэ тэдэнэй нэгэ һарын салин хүлһэнэй дүрбэнэй нэгэ хуби дарагдаһан байна.

Совхозой главна бухгалтер Александрович гэгшын энэ тушаалда саашадаа хүдэлхэ тухай трестын захиргаан һаяар шиидхэхэ байна» гээд Сэлэнгын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Цоктоев, аймсоведэй гүйсэдкомой дотоодын хэрэгүүдэй таһагай начальник нүхэр Павлов редакцида мэдээсэбэ.

АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮД МЭДЭЭСЭНЭ

Түсэбһөө гадуур

Зүүн Сибириин түмэр замай Выдрино станциин түмэр замшад жэлэй эхинһээ хойшо урагшатай хүдэлжэ байна. Станциин хүдэлмэришэд ажалаа һайнаар эмхидхэжэ, ашаа шэрэхэ май һарын түсэб болзорһоонь хэдэн хоногоор урид дүүргэбэ. Станциин дежурнанууд Т. А. Гущина, Ф. И. Горчаков, вагонуудые бүридхэгшэ нүхэр Таракановский, хүдэлмэришэн нүхэр Романенко гэгшэд бусад нүхэдтөө бүтээсэ ехэтэй ажалай үльгэр жэшээ харуулжа ябана. Тэдэнэй, мүн бусад олон нүхэдэй оролдосо ехэтэйгээр ажаллаһанай ашаар май һара соо 138 вагон модон түсэбһөө гадуур арадай ажахыда эльгээгдэбэ гээд, Кабанскын аймагай **«Байгалай галнууд»** газетэ мэдээсэнэ.

Агитаторнууд ажалдаа

Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой партийна эхин организаци агитаторнуудай бүридэл шэнэлэн хаража, нютагай Соведүүдэй һунгалтада бэлдэхэ тухай асуудалаар семинар һаяхан үнгэргэбэ гээд, **«Коммунизмын туяа»** газетэдэ бэшэгдэнэ. Залуу мэргэжэлтэн Любовь Михайловна Шитина, киномеханик Екатерина Владимировна Дрыгунова, һургуулиин библиотекын хүдэлмэрилэгшэ Валентина Ильинична Колмакова гэгшэд анха түрүүшынхеэ агитатораар томилогдоод, ажалдаа харюусалгатайгаар хандана. Тэдэнэр ажалай һүүлээр айлнуудта ошожо, һунгагшадай список табиһан байгаа. Тиигээд аймагай, сельскэ Соведүүдэй депутадта кандидадуудай намтар, һунгалтын удха шанар, КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленум тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Түрүүшүүл— Хүндэлэлэй самбарта

Аймагай малшадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй 1973 оной апрель һарын дүнгүүдые КПСС-эй Ахын райком, аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитет хаража үзөөд, эрхимлэгшэдыень аймагай газетын Хүндэлэлэй самбарта гаргаха гэһэн шиидхэбэри абаба гээд, **«Малшан»** газетэ мэдээсэнэ.

«Коммунизм» колхозой һаалишан Должит Сыреновна Ендонова һүүлэй хэдэн жэл соо аймаг дотороо эрхимлэжэ ябана. Энэ нүхэр апрель һарын дүнгөөр баһал түрүү зэргэдэ гараа. Тиигэжэ тэрэ Хүндэлэлэй самбарта гаргагдаха болобо.

Мал адуулагшад Сергей Лопсонович Добшонов («Улаан-Аха» колхоз), Түмэр Бадмаевич Габанов, Жамьян Жодбоевич Бартаев («Коммунизм» колхоз), Гасаран Ошорович Наханцаков, Аюша Дандамаевна Дармахеева («50 лет Октября» колхоз), хонишод Мэлс Ошорович Арзухаев, Ойдоб Санжеевич Гомбоев болон бусад газетын Хүндэлэлэй самбарта гаргагдаа.

Залуушье һаа, урагшатай

Уланай колхозой малшад болон механизаторнуудай дунда залуушуул жэлһээ жэлдэ олошоржо байна. Тэдэнэй дунда арбадахи класс дүүргэһэн хүбүүд, басагад олон юм гээд, **«Баргажанай үнэн»** газетэдэ бэшэгдэнэ.

Валерий Чимитцыренов дунда һургуули дүүргээд, түрэл колхоздоо хүдэлхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Тиигээд механизаторай тусхай курс дүүргэжэ, олон мэргэжэлтэй механизатор болоо. Тэрэ энэ жэлэй хабарай тарилгада түрүүшынхеэ хабаадажа, «булад хүлэг» жолоодоһон байна. Энэнь ёһотой шалгалта болоо. Һүбэлгэн ухаатай, шуран солбон энэ хүбүүн аха нүхэдэй ажалые адаглан, дүй дүршэлыень халан абана.

Валерий Чимитцыренов колхозой тракторно-тарян ажалай нэгэдэхи бригадада хүдэлнэ. Бригадын механизаторнууд болон таряашад эртын ороо һото ургамалнуудые саг болзортонь һайн шанартайгаар тарижа дүүргэһэн байна. Энэ хэрэгтэ залуу механизатор Валерий Чимитцыреновэй хубита бии.

Спиридоновууд мүрысэнэ

Онохойн совхозой хоёрдохи отделениин Павел Кириллович, Семён Николаевич Спиридоновуудай хүтэлбэрилдэг хартаабхашадай звенонуудай полинууд зэргэлээд оршодог юм. Тус бүридэнь 65 гектар. Эдэ хоёр нүхэд ажахын дүршэл ехэтэй механизаторнууд юм. Ажалаа шадамар бэрхээр эмхидхэдэг.

Дүршэлтэй механизаторнууд бэйгшэ ондо хоорондоо мүрысэхэ гэһэн договор баталаад, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абанхай. Тэдэнэр тарилгада һайнаар бэлдэһэн байгаа. Хэрэглэгдэхэ техникэнь саг соогоо забарилагдажа, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдаа. Спиридоновуудай звенонуудай гэшүүд хартаабхаяа хаһа сагтань, һайн шанартайгаар тарижа дүүргээ. Тарилгын үедэ үшөө хоёр Спиридоновууд — звенонуудай гэшүүд Назар, Татьяна гэгшэд ажалдаа шалгарһан байна гээд, Загарайн аймагай **«Вперед»** газетэ мэдээсэнэ.

Болзорһоонь урид

Хёлгын леспромхозой хүдэлмэришэд ажалай шэнэ амжалта туйлаба. Тэдэнэр жэлэй түрүүшын 5 һарын түсэбтэ даабари болзорһоонь 14 хоногоор урид дүүргээ. Энэ үе соо модо бэлэдхэхэ даабари 113 процент, модо зөөхэ түсэб 104 процент дүүргэгдээ гээд, **«Бэшүүрэй таряашан»** газетэдэ бэшэгдэнэ.

Алексей Филаретович Перевалов, Алексей Александрович Лаптев, Александр Алексеевич Соболев гэгшэдэй бригаданууд онсо шалгаржа, түсэбөө холо үлүүлһэн байна. Модо шэрэдэг автомашинануудай жолоошод Виктор Евдокимович Афанасьев, Степан Пименович Гаврилов гэгшэд ажалай үндэр бүтээсэ туйлана.

Уялгаяа үлүүлэн дүүргэбэ

«Заветы Ильича» колхозой һаалиин фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд энэ үбэлжэлгын үедэ һү һаали дээшэлүүлхэ талаар ехэ социалис уялга баталан абаһан байгаа. 1972 оной ноябриин 1-һээ 1973 оной июниин 1 болотор колхозой һаалишад үнеэн бүриһөө 1250 килограмм һү һааха уялгатай байһан юм. Тэдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрэхын тула ажалаа һайнаар эмхидхэжэ, оролдосотой һайнаар хүдэлһэн байна. Энэ үе соо колхозой һаамхай үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1283 килограмм һүн һаагдажа, фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд уялгаяа үлүүлэн дүүргэбэ.

Үнгэрэгшэ үе соо энэ колхозой Покровско һаалиин фермын хүдэлмэрилэгшэд үнеэн бүриһөө һү һааха түсэбөө 71 килограммаар, Таловска фермынхид — 45, Юговско фермын һаалишад 14 килограммаар үлүүлэн дүүргэһэн байха юм гээд, Прибайкалиин аймагай **«Прибайкалец»** газетэ мэдээсэнэ.

Социалис оронуудаар

НЕФТЕПРОВОД АШАГЛАЛГАДА ОРУУЛАГДАБА

БЕРЛИН. «Шведт-Лойна» гэжэ 360 километр ута нефтепроводой эгээн һүүлшын — түрбэдэхи бүлүүр станци һаяхан хүдэлжэ эхилбэ. Энэнь социалис оронуудай харилсаа холбооной үрэ дүн болоно. ЧССР-эй предприятинууд трубопроводой арматуранудые бэлдээ. Советскэ Союзай заводууд соргонуудые шудхаха бүлад эльгээгээ, арадай эзсагта Польшын мэргэжэлтэд нефтепровод татаа.

«Шведт-Лойна» гэжэ трубопровод «Дружба» нефтепроводтой холбогдохо юм. Сибириин «хара алтан» «Дружба» нефтепроводоор ГДР-тэ эльгээгдэдэг. Галле, Лейпциг хотонуудай химическэ комбинанууд тэрэ нефтиие пластмасса, түлишэ, түрхидэг тоһон, хүдөө ажахын үтэгжүүлгэ болгон хүйлүүлдаг байна.

ЗАМБУУЛИНАЙ ХЭЛХЕЭ ХОЛБООНОЙ СТАНЦИ БАРИГДАХАНЬ

ВАРШАВА. Польшо хэмэл одонуудаар дамжуулгын хэлхеэ холбоо байгуулдаг оронуудай тоодо табан жэлэй туршада оролсохо юм.

Хэмэл одоор дамжуулан хэлхеэ холбоо байгуулха Польшодохи эгээн түрүүшын станци Свентошискэ хадануудай район шадар баригдаханы. Тус станци совет мэргэжэлтэдэй техническэ туһаламжаар бүтээгдэхэ.

Станциин барилгатай холбоотой научно- шэнжэлэлгын хүдэлмэри дүүрэнтэжэ байнхай. Бүтээгдэхэ барилгын талмай дээрэ геологическа, гиодезическэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Станциие техническэ бүхы түхеэрэлгэнүүдээр Советскэ Союз хангаха юм.

Хэмэл ододой туһаламжаар бэелүүлэгдэхэ хэлхеэ холбоон «Интервиденидэ» хабаатай, телевидениин программануудаар харилсалгын хэрэг һайжаруулха, Монголһоо Куба хүрэтэрхи ехэ дайдада улас хоорондын телефонно ба телетайпын холбоо түргэн хангаха арга боломжо үргэдхэхэ байна.

«ЛУЧНИЦА» ГЭЖЭ АНСАМБЛИИН ОЙ

БРАТИСЛАВА. Орон доторо, мүн хилын саанашье суурхаһан «Лучница» гэдэг уран һайханай ансамблиин 25 жэлэй ойе Словакиин олониитэ һаяхан тэмдэглээ.

Чехословакиин ажалшадай февраль һарада хара хархис хүсэнүүдые илаһанай һүүлээр бии болгогдоһон тус ансамбль словак арадай социалис соёл культурын хурдан түргэнөөр хүгжэһые эли тодорхойгоор харуулна. Словак арадай дуунууд ба хатарнуудһаа бүридэһэн репертуар, тус ансамблиин артистнууд ЧССР-эй дээдэ шагналнуудта оло дахин хүртэһэн юм.

Ансамбль «Лучница» Советскэ Союзда илангаяа амжалтатайгаар концертнүүдээ табидаг. Москвада, Ленинградта болоһон уласхоорондын конкурснуудта ансамблиин хоор болон хатарай бүлэг алтан медальда хүртэһэн байгаа.

«Лучница» ансамблиин түлөөлэгшэд 25 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Словакиин партийна ба гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзаа. КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, Словакиин Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Й. Ленарт «Лучница» ансамблиин коллективтэ шэнэ творческо амжалтануудые туйлахыень хүсэбэ.

ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ ЗЭРГЭ УРГАНА

УЛААН-БААТАР. Республикын арадай ажахын хурдан түргэнөөр хүгжэхэтэй, научно-техническэ дэбжэлтын туйлалтануудай үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэхэтэй хамта Монголой хүдэлмэришэн ангиин зэргэдэ жэл бүри залуу, мэргэжэл ехэтэй кадрнууд нэмэнэ. Ганса 1966—1970 онуудай туршада профтехучилищи дүүргэһэн дипломуудые 12 мянган хүн абаа. 14 мянган хүн хүдэлмэришэнэй мэргэжэлтэй болоо. 30 мянган хүдэлмэришэн мэргэжэлээ дээшэлүүлбэ.

Мүнөө Монголой бүхы хүдэлмэришэдэй хахадынь дээдэ, дунда һургуулитай, тэрэшэлэн хэдэн мянгаад хүдэлмэришэн үдэшын болон бусадшье һургуулинуудта һурана.

Энэ табан жэлэй туршада залуу, мэргэжэл ехэтэй 27 мянган хүдэлмэришэн нэмэжэ ерэхэ байна.

АЖАЛАЙ АМЖАЛТАНУУД

ХАНОЙ. ДРВ-гэй ажалшад ажалайнгаа амжалтануудые Хо Ши Минэй түрэһөөр 82 жэлэй ойдо зорюулна.

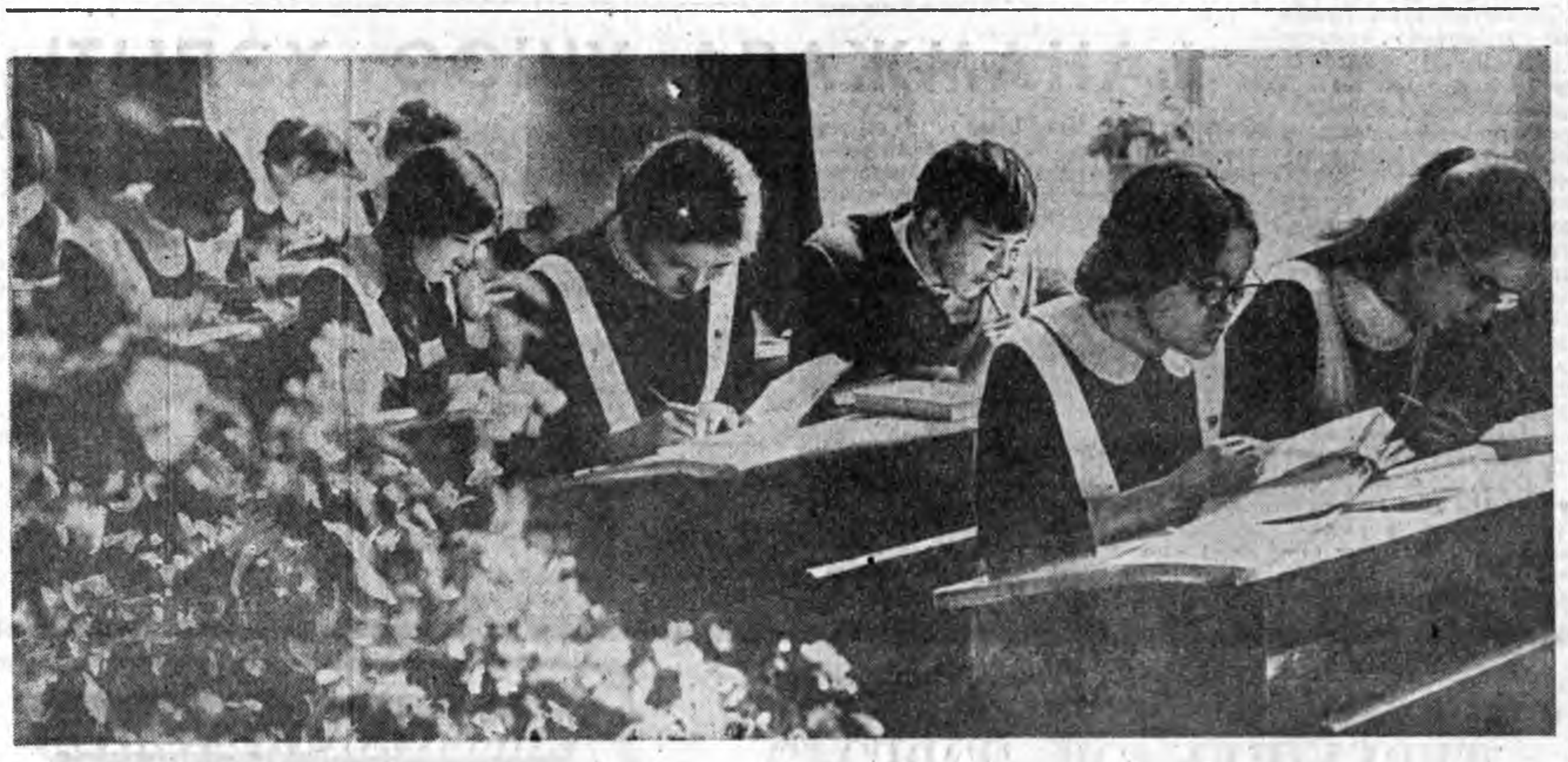
Хо Ши Минэй түрэһэн нютаг Кимлиенэй Нгеан провинциин Намданай районой 10 мянга гаран залуу хүбүүд, басагад гектар бүриһөө 10 тонно барайгар эуглуулая!» гэһэн шухала зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулхын тула уһалалгын барилгануудые бодхоолгодо хабаадана. Барайгарай мянган гектар шахуу талмай уһалха Хотханиин хаалта бариха даб дээрэхи хүдэлмэри 10 үдэрэй туршада дүүргэгдээ. Хамта дээрээ 32 мянган кубометр шорой, шулуутай газар малтагдаһан байна. Кимлиен-Намлинь гэжэ каналай барилга мүн лэ заһабарилагдажа байнхай.

ХҮН ЗОНОЙ АША ТУҺАДА

БУХАРЕСТ. Румыниин ниислэл хотын, ороной бусад 12 хотын телефоной тоо шэнэ жэлһээ хойшо 29 мянгаар нэмэһэн байна. Энэ сагай туршада телефонно 3 шэнэ станци баригдаһан, 14 телефонно станциин хүсэн ехэ болгогдоһон байна. Городууд хоорондын автомат телефонно холбоон мүн лэ һайжаруулагдаа.

Хара далайн эрьедэхи Олимп, Юпитер, Нептун, Мангили, Эфори гэхэ мэтэ аяншалгын газарнуудые хангаха түхеэрэлгэнүүд хабсаргагдажа дүүрэбэ. Тэндэ амарагшад мүнөө жэлдэ городууд хоорондын автомат телефонно станци хэрэглэдэг болохо.

(ТАСС).

ҺУРГУУЛИНУУДТА ШАЛГАЛТА

Арбадахи ба наймадахи классуудай һурагшад шалгалта барижа эхилһээр хэдэн хоног үнгэрбэ.

Улаан-Үдэ хотын № 20 һургуули. РСФСР-эй габьяата багша П. Н. Прозоровагай хүтэлбэрилдэг энэ һургуулида гурбан арбадахи класс бии. Прасковья Николаевна шалгалтын эхилһэнтэй дашарамдуулан, һурагшадаа амаршалаад, бүхы шалгалтаяа һайн сэгнэлтэтэйгээр үгэхыень хүсэһэн байна.

Шалгалтын түрүүшын үдэр һурагшад шартадаа һуубад. Литературын багша Ида Борисовна Миневичэй пакет нээхэдэнь К. А. Треневэй «Любовь Яровая» гэһэн зүжэг дотор хубисхалай баатарнууд ба дайсад», «Гайхамшагта, сүлөөтэ арад» (Л. Н. Толстойн «Война и мир» гэһэн номоор), «Сүлөөтэ арадуудай агууехэ бүлэ соо» (СССР-эй арадуудай уран зохёолшодой номуудаар) гэһэн темэнүүд байба.

Класс дотор һайшааһан үгэнүүд соностоно. Үхибүүд эдэ темэнүүдые дуратайгаар хүлеэн абаба. Али темээрнь сочинени бэшэхээ һурагшад бодомжолнод.

20-хи һургуулида литературада дуратай һурагшад олон. Мэргэжэл ехэтэй багша, арадай гэгээрэлэй отличник И. Б. Миневич һурагшадаа уран зохёолдо дуратайгаар хүмүүжүүлжэ шадаа. СССР-эй арадуудай уран зохёолшодой бүтээлнүүдые шудалха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдаа.

Тиимэһээ һурагшад дуратай темээ шэлэн, шалгалтынгаа хүдэлмэри һайнаар бэшээ.

Наймадахи классайхид энэ үдэр математикаар (алгебра, арифметикэ) шалгалта барна. «Түрүүшын экзамен тухай юун гэжэ һананат?» гэжэ асуухада, «Бодолгоёо бодожо шада хабди, гэбэшье сэдьхэл хүдэлөөд байна» — гэжэ һурагшад харюусаа.

Математикын багша К. И. Матвеева баһал сэдьхэлээ хүдэлгэнги. Аяар дүрбөн наймадахи классайхидта тоо бодолгын орёо дүримүүдые заадаг ха юм.

Самбар дээрэ бодолго ба хоёр жэшээ бэшэгдэнхэй. Наймадахи классайхид урдаа табигдаһан зорилгоёо муу бэшээр дүүргэжэ шадаа.

Һургуулида һураха үедөө ойлгожо абаһан эрдэм мэдэсээ үхибүүд шалгажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: һурагшад сочинени бэшэжэ һуунад.

Т. ВОЛЫНЦЕВА.

ЛЮДМИЛА ТУРИЩЕВА— ЭРХИМҮҮДЭЙ ЭРХИМ

Совет ороной эрхим гимнастка гэгдэһэн Людмила Турищева орон доторойшье, уласхоорондыншье харюусалгатай мүрысөөнүүдтэ шадамар бэрхээр, уян нугархайгаар упражнени бүхэнөө гүйсэдхэдэгөөрөө һайн сэгнэлтэ абадаг болонхой. Оройдоо хори хүрэжэ ябаһан Людмила Турищева һүүлэй жэлнүүдтэ иимэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна: 1970—1971 онуудта дэлхэйн, Европын эрхим чемпионка болоһон, 1972 ондо хоёр удаа — СССР-эй, Олимпиин XX нааданай эрхимэй эрхим чемпионка гэгдэһэн байха юм.

Хэнэйшье мэдэһээр, спорт хүн бүхэнэй махабад һайжаруулдаг, бүхы юумэндэ тэсэбэритэй, зоригтой, ажал хэхэ дуратайгаар хатуужуулдаг гээшэ.

Турищева бүхы юумэндэ анхаралтайгаар хандадаг, оролдодог, үсэд нэтэрүү абари зантай юм. Бүри наймадахи класста һуража ябахадаа тэрэ СССР-эй суглуулагдамал командын бүридэлдэ абтажа, мүрысөөнүүдтэ ябажа эхилһэн байгаа. Тиихэдээ сүлөө сагай гарахатайл зэргэ номоо үзэдэг, гэрэйнгээ даабари дүүргэдэг һэн. Мүнөө тэрэ Чечено-Ингушетиин гүрэнэй университедэй физическэ хүмүүжүүлгын факультедтэ «эрхим» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр һуража ябана.

Мэдээжэ гимнастикын тренер Владислав Растороцкий түбһэн юумэндэ һанаагаа табижа ябадаг, оролдосотой бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ юм. Тэрэ һурагшынгаа туйлаһан амжалтаар һанаагаа амардаггүй, үшөө һайн амжалта туйлаха эрилтэ табидаг байна. Энэньшье ойлгосотой. Хэдэн жэлэй туршада шанга эрилтэ табиһанайнь ашаар абаһаар бүхэсоюзна, удаань дэлхэйн мүрысөөнүүдтэ хабаададаг болоһон үшөө нэгэ эрхим гимнастка бии болоо бшуу. Растороцкий һонирхолтой программа Турищевада дурадхахынгаа хажуугаар, хүшэр хүндэ юумэнһээ айхагүйгөөр, илалта тээшэ бэеэ зэһэхыень һургадаг, хүмүүжүүлдэгшье байха юм.

Грозный хотоһоо гараһан спортсменка 15-тайдаа, 1967 ондо түрүүшынхеэ гимнастканuудтай мүрысэхэдөө, СССР-эй кубок абаһан байгаа. Удаань хоёр жэлэй туршада энэ шанда хүртэһэн намтартай. Зүгөөр оронойнгоо чемпион боложо ядаһан байна. Гэмшэлынь гэхэдэ, тиимэшье орёо бэшэ упражнени гүйсэдхэхэдөө тулгардадаг байһан. Эдэ бүгэдэеэ һайнаар гүйсэдхэжэ һурахыень тренерынь үсэд нэтэрүүгээр хүсэдэг, оролдодог, заабарилдаг һэн. Һүүлэй һүүлдэ эдэ даабари, һургаалнуудынь өөрынгөө үрэ дүн харуулһан байха юм.

Мехикын Олимпиин наадан дээрэ Людмила ээлжээтэ упражнени бревно дээрэ гүйсэдхэжэ ябатараа унажа, урмаа хухаран уйлаһан байгаа. Тиигээшье һаань, үетэн нүхэдынь — манай ороной гимнастканууд командаараа алтан медаль абаа һэн.

Олимпиин наадан удаа Растороцкий өөрынгөө һурагшын хэшээлые бүри орёо болгоһон. 1969 ондо Европын түрүү һуури эзэлхэ мүрысөөн дээрэ Людмила Турищева ГДР-эй гимнастка Карин Янц, командынгаа гэшүүн Ольга Карасева гэгшэдтэ шүүгдэбэ ха. Тиихэдэнь лэ Владислав Растороцкий Людмилын һорилгын программые үшөө хүндэ, бүри ондоо болгоһон байгаа.

1970 ондо дэлхэйн түрүү һуури эзэлхэ мүрысөөнэй үдэр лэ алтан медалиин хуби заяан һүүлшын снаряд дээрээ шиидхэгдэхэ болоод байба. Эндэ Карин Янц бревно дээрэ упражнени гүйсэдхэхэдөө бирабагүй. Харин Турищева тус упражнени гүйсэдхэхэдөө 9,9 балл абажа, дэлхэйн эрхимэй эрхим чемпионка гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртөө бэлэй.

Иигээд байхадань лэ Люда СССР-эй кубогай, Олимпиин XX нааданай чемпионой нэрэ зэргэдэ эрхэ бэшэ хүртэхэнь ха гэжэ тухайлагдаа һэн. Харин Гродно хотын бэлигтэй һурагша Ольга Корбут сахилгаан мэтэ түргөөр, гоё һайханаар бүхы упражненинүүдые гүйсэдхэжэ һураһан байгаа. 1972 ондо СССР-эй кубогта хүртэхын түлөө үнгэргэгдэһэн мүрысөөн дээрэ Людмилын бревно дээрэ зааханааршье алдуу гаргахадань, тэрэнь Ольга Корбудой нэрэ дээрэ ородог байба.

Мюнхендэ үнгэргэгдэхэ Олимпиин XX нааданда Турищева һайн бэлэдхэлтэй ерэжэ, илажа гараһан байна. Людмила алтан медальда хүртэхын түлөө һайсахан бэлдэһэн, һориһоншье байгаа.

Люда университедээ дүүргэд, Владислав Растороцкиин гимнастнуудай һургуулида тренерээр хүдэлхэ хүсэлэнтэй. Мүнөө гурбадахи курсда һуража ябаһан мэдээжэ гимнастка багшын эрдэмэй нюусатай танилсажа байнхай. Тиигэбэшье, урандаал адли һорилго, мүрысөөнүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Эдэ үдэрнүүдтэ Людмила Турищева оронойнгоо бусад гимнасткануудтай Бразилиин городуудаар айлшалжа ябана.

В. ГОЛУБЕВ.
(АПН).

МҮРЫСЭДЭГ ОБЛАСТИИН ҺОНИН

ХАЛААНДА — ХОЁР ДААБАРИ

Калганска районой «Запокровский» совхоз байгша ондо 650 гектарта кукуруза, наран сэсэг тариха түсэбтэй юм. Эдэ ургамалнуудые ургуулха тусхай звено ажахыда эмхидхэгдэнхэй. Тэрэниие дүршэлтэй механизатор С. И. Рогельский ударидана. Кукуруза, наран сэсэгэй тарилга дээрэ хоёр агрегат хүдэлнэ.

Тэдэнэр тарилгын бүхы хаһа соо ажалаа һайнаар эмхидхэжэ, халаан бүриин даабариие хоёр дахин үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Механизаторнууд хэлэһэн үгэдөө хүрэмөөр ажаллана. Тэдэнэр үглөө эртүүр ажалаа эхилээд, үдэшын бүрэнхы болотор хүдэлнэ. 200 гаран гектарта кукуруза, 150 гектарта наран сэсэг таригдаа.

ХАНИНАРАЙНГАА ҮҮСХЭЛЭЭР

Сретенскэ районой Ломовско һаалиин фермын коллектив юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы ондо үнеэн бүриһөө 3000 килограмм һү һааха гэжэ шиидхэһэн байгаа. Тиигэжэ областиин бүхы һаалишадта хандаһан юм.

Энэ фермын һаалишад абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Жэлэй түрүүшын квартал соо гүрэндэ һү тушааха түсэбөө тус фермынхид 126 процент дүүргэжэ, областиин хоёрдохи зоно соо түрүү һуурида гараһан байгаа. Фермын һаалишад апрель һарада һү һааха түсэбөө болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргээ. Һаалишад Л. Г. Федорова, И. Я. Панова, А. К. Федорова болон бусад фермэ соогоо бултанһаа һайн дүнгүүдтэй ябана.

Ломовско һаалиин фермын коллективэй һайн һайхан үүсхэлые хани нүхэдынь халуунаар дэмжэнэ. Сретенскэ районой ажахынуудай бүхы һаалишад тэдэнэй жэшээгээр ажаллажа байна. Районой һаалишадай социалис мүрысөөнэй гуримые апрель һарада 78 һаалишан дүүргэбэ.

БОЛЗОРҺООНЬ УРИД

Малшадай бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон Калганска районой «Заветы Ильича» колхозой һаалиин фермэнүүдэй коллективүүд абаһан уялгаяа амжалтатай дүүргэнэ. Тэдэнэр жэлэй эхинһээ хойшо 2110 центнерһээ үлүү һү гүрэндэ тушаагаа. Тиигэжэ түрүүшын хахад жэл соо гүрэндэ һү худалдаха түсэбөө майн 21-дэ дүүргэһэн байна.

Тус колхозой һаалишад А. Н. Подкорытова, М.М. Иванова, К. Ф. Жасан, Л. И. Галютина, Н. И. Чагина болон бусад урагшатай һайнаар хүдэлнэ. Тэдэнэр жэлэй эхинһээ хойшо үнеэн бүриһөө тус тустаа 700—900 килограмм һү абаа.

«Забайкальский рабочий» газетэһээ абтаба.

ХИЛЫН СААНАҺАА
телефон·телеграф·радио

АНГИИН ТЭМСЭЛ УЛАМ ҮРГЭДЭНЭ

Капиталис оронуудтахи үргэн нийтэ ажалшадай тэмсэл улам үргэдэнэ. Буһалгаашад салин хүлһыень нэмээхэ, ажаллаха арга боломжыень, байдалыень һайжаруулха, юумэнэй үнэ сэн буулгаха эрилтэтэйгээр тэмсэнэ. Энээндэ промышленностиин бүхэли һалбаринуудай хабаададаг байһыень онсолон тэмдэглэхэ шухала. Экономическа эрилтэнүүдһээ гадна, олохон ушарта политическэ уряанууд табигдана. Капиталис оронуудтахи ажал капитал хоёрой хоорондын тэмсэлэй улам үргэдэжэ байһые эдэ ушарнууд гэршэлнэ.

Франциин социальна хангалгын албанайхидай буһалгаан гурбан долоон хоногой турша соо үргэлжэлжэ байһаар. Франциин ниислэл хотодо, хойто департаментнуудта буһалгаата хүдэлөөн улам үргэдэнэ.

Франциин ажалай бүгэдэ нийтын конфедерациин секретарь Анри Кразюки премьер-министр П. Месмертэ бэшэг эльгээхэдээ, Францидахи социальна хангалгын асуудалые ороной профсоюзай хоёр ехэ нэгэдэлэй түлөөлэгшэдтэй зүбшэлхыень ВКТ-гэй ба Франциин ажалай демократическа конфедерациин (ФДКТ) үмэнэһөө тэрэниие уряалба.

Италиин Тоскана областиин бүд нэхэлгын, оёдолой ба гуталай промышленностиин 20 мянга шахуу хүдэлмэришэд Флоренцидэ манифестаци хэбэ. Хамтын шэнэ договор баталха, промышленностиин энэ һалбарида зарим хубилалтануудые хэхэ, шэнэ түхэлэй фашистнуудай харата ябуулгануудһаа демократическа эмхинүүдые хамгаалха эрилтэ табина.

Бүд нэхэгшэдэй буһалгаан Туринда болобо.

Хүдэлмэригүйдэлгые усадхахын түлөө, юумэнэй үнэ сэнгэй таһалгаряагүй хүндэрэлгые буруушааһан орочой гээгдэнги урда хубиин хүдөө ажахыда социальна-экономическа хубилалтануудые хэхын түлөө шууд тэмсэхыень Италиин ажалай бүгэдэ нийтын конфедераци (ВИКТ) — ороной профсоюзай ехэ эмхинүүдэй нэгэн — ажалшадые уряалһан байна.

Бельгиин Антверпен хотын ехэ портын докернуудай буһалгаан хоёр һара шахуу саг соо үргэлжэлжэ байһаар. Буһалгаалагшад салин хүлһыень дээшэлүүлхэ, ажаллаха арга боломжыень һайжаруулха эрилтэ табина. Антверпенэй, мүн Бельгиин бусад хотонуудай түрүү үзэлтэй олониитэ эдэниие эдэбхитэйгээр дэмжэнэ. Докернуудта туһаламжа үзүүлхэ фонддо мүнгэ суглуулалга ороной олохон провинцинуудта эхилээ.

США-гай Техас, Нью-Мексикэ штадуудтахи оёдолой промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэдэмэл профсоюзай 3 мянга гаран гэшүүд һараһаа үлүү саг соо буһалгаалжа байнхай.

Англиин Лосток хотодо сэрэгэй самоледуудые бүтээдэг «Хаукер-Сиддли авиэйшн» фирмын заводуудай нэгэнэй 50 мянга гаран хүдэлмэришэн хоёрдохи неделиеэ буһалгаална, салин хүлһыень дээшэлүүлхэ эрилтэ табина.

Эдэ үдэрнүүдтэ **ФРГ-гэй, Финляндиин, Уругвайн ба бусад зарим оронуудай предприятинуудта ехэ ехэ буһалгаанууд боложо байна.**

(ТАСС).

БЕРЛИН

Арадай ажахын аша туһада

ТАСС

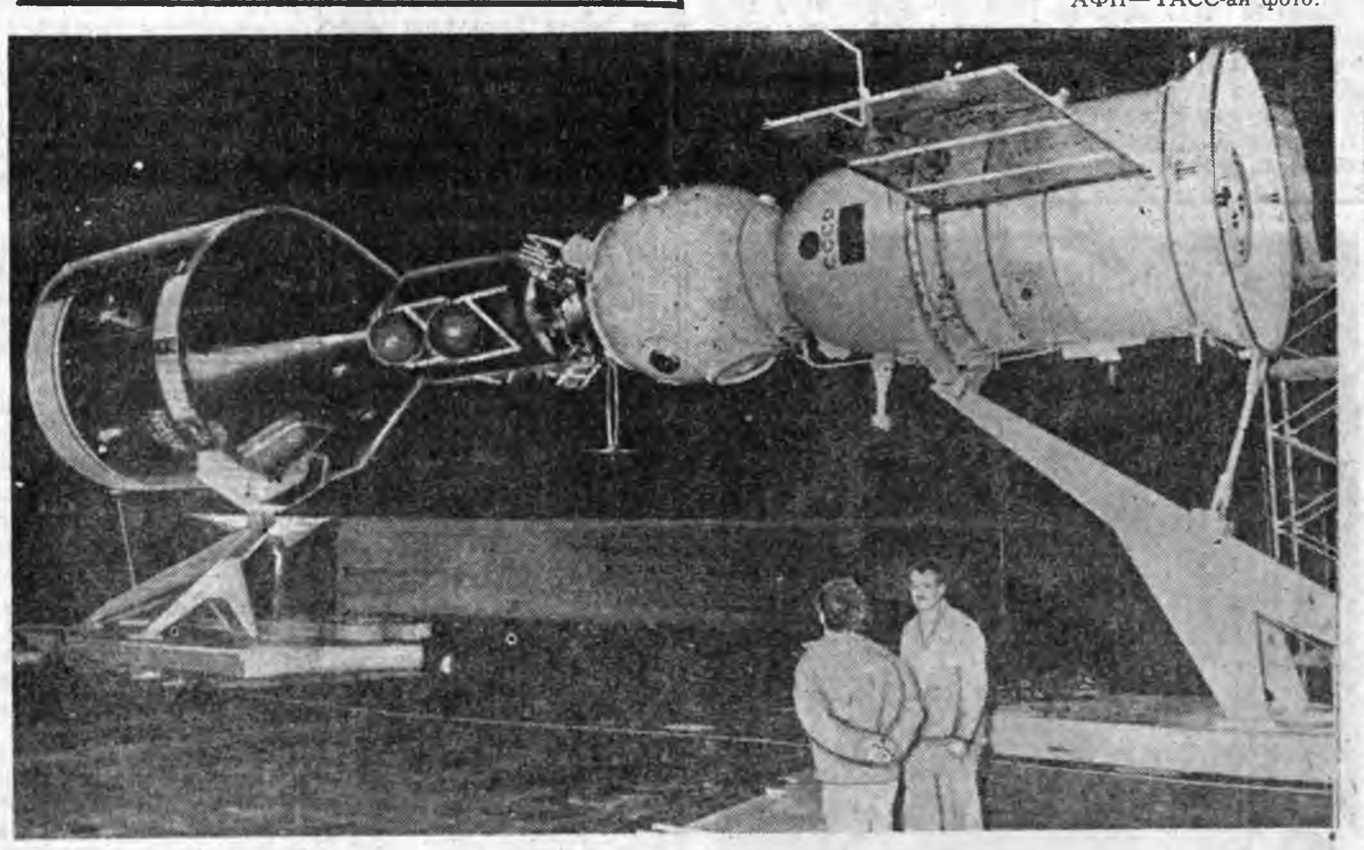
Лазерна шэнжэлгэнүүдэй хүгжэлтэ ба тэдэнэй дүнгүүдые арадай ажахыда хэрэглэлгэ гэһэн темээр уласхоорондын конгресс Дрезден хотодо нээгдэбэ. 12 оронһоо 400 гаран эрдэмтэн тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадана.

Совет делегациин толгойлогшо, Нобелевско шангай лауреат, Ленинскэ шангуудай лауреат, Наукануудай академиин П. Н. Лебедевэй нэрэмжэтэ физическэ институдай директор академик Н. Г. Басов конгрессэй хүдэлмэрилһэн түрүүшын үдэр гол элидхэл хэһэн байна.

ФРАНЦИ. Авиаци болон космонавтикаар уласхоорондын 30-дахи салоной эгээл һонирхолтой экспонадынь «Союз» (СССР) «Аполлон» (США) гэжэ замбуулинай онгосонууд болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: замбуулинай онгосонууд холбодуулагдаад байна.

АФП—ТАСС-ай фото.

НЬЮ-ЙОРК

«СКАЙЛЭБ» СТАНЦИИН НИИДЭЛГЭ

ТАСС

Һүүлэй хоёр үдэрэй туршада соо «Скайлэб» гэжэ замбуулинай станциин космонавтнууд астрономическа, медицинскэ шэнжэтэй научна шэнжэлгэнүүдэйнгээ программа үргэлжэлүүлһэн байгаа.

Тусхай приборнуудай туһаламжаар космонавтнууд Ч. Конрад, Дж. Кервин, П. Вейтц Калифорни штадай хойто хубиһаа Мексикын урда районууд хүрэтэр, Канадын баруун-хойто районууд һаа Кеннедиин нэрэмжэтэ хушуун дээгүүр гараад, Карибска далайн оршон хүрэтэр һунаһан газарай зураас, Вайоминг ба Монтан штадуудай хадалиг газарнуудые шэнжэлһэн байха юм. Нефть, шулуу нүүрһэн, алмаз гэхэ мэтэ ашагта малтамалнуудай бии байһые элирхэйлхэ гээшэ эдэ шэнжэлгэнүүдэйнь гол зорилго мүн. Наранай хойноһоо адаглаха талаар космонавтнуудай хэһэн шэнжэлгэнүүдые газар дээрэ байһан эрдэмтэд үндэрөөр сэнгэнэ.

Июниин 7-до «Скайлэб» онгосын экипажай командир Ч. Конрад газаашаа гаража, һолирой экранай түгдэрхэйнүүдые абаха байна. Тиигэбэлнь станциин газаа талада табигдаһан, Наранай элшэһээ хүдэлдэг батаренүүдэй панель заһаржа, электрын элшэ хүсөөр гүйсэд һайнаар хангагдаха аргатай болохо.

Медигүүдэй мэдүүлһэнэй ёһоор, станци дээрэ 11-дэхи сүүдхэеэ байхадаа космонавтнуудай бэе махабад һайн байна.

ЛЮКСЕМБУРГ

Зүришэлдөөтэй байһаар

ТАСС

«Юрэнхы дэлгүүртэ» хабаатай юһэн ороной министрнүүдэй советэй сесси хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Эдэ оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд сессиин хүдэлмэридэ хабаадаһан байна.

Байгша оной намар США-гай, Японой хабаадалгатайгаар үнгэргэгдэхэ хөөрэлдөөнүүдтэ бүлэглэлэй хамтын хараа шэглэл тодорхойлхо асуудалаар министрнүүд шиидхэбэри гаргажа шадаагүй. Зүбшэлгэдэһэн асуудалаар «юрэнхы дэлгүүртэ» хабаатай оронууд ондо ондоо хараа бодолтой байна гэжэ Францин делегациин түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

АРАДАЙ БОДОТО ТҮЛӨӨЛЭГШЭ

Түүхэтэ шата гэжэ тоологдохо ёһотой һара, үдэрнүүд арад бүхэндэ бии байдаг гээшэ. Урда Вьетнамай Республикын Революционно сак зуурын правительствын байгуулагдаһан июниин 6-най үдэр вьетнам арадта тиимэ үдэрнүүдэй нэгэн болоно.

Арадай түлөөлэгшэдэй конгресс 4 жэлэй урда тээ, 1969 оной июниин 6—8-да, Урда Вьетнамай сүлөөлэгдэһэн районуудай нэгэндэ боложо, Урда Вьетнамай Республика эмхидхэгдэһэн, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительство байгуулагдаһан юм. Сүлөөтэ, бэеэ дааһан байдалайнгаа түлөө империалис эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүү патриотическа тэмсэлдээ Урда Вьетнамай арад зоной туйлаһан амжалта, илалтанууд конгрессэй шиидхэбэринүүд дотор бэшэгдээ һэн.

Вьетнамдахи дайе болюулха ба амгалан байдал һэргээхэ тухай хэлсээнэй хүсэндөө ороод, США-гай сэрэгүүдэй Урда Вьетнам газар дээрэһээ гаража ошоһоной һүүлээр байгша ондо энэ үдэр тэмдэглэгдэжэ байна.

Удаан саг соо хэгдэһэн хөөрэлдөөнүүдэй ашаар Вьетнамдахи дайе болюулха ба амгалан байдал һэргээхэ тухай хэлсээн баталагдаа. Эдэ хөөрэлдөөнүүдэй үедэ ДРВ-гэй, Национальна сүлөөлэлгын фронтын, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын делегацинууд болохотой дурадхалнуудые оруулһан юм. Урда Вьетнамай асуудалые саашадань гуримшуулха талаар Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын һаянайшье дурадхалнууд иимэ байна.

Париждахи хэлсээнэй бүхы асуудалнуудые шиидхэлгэ Урда Вьетнамай арад зоной аша туһада харюусана. Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительство эндэхи арад түмэнэй бодото түлөөлэгшэ болоно.

Олониитын зүгһөө һайшаагдан дэмжэгдэдэг НФО-гой, РЮВ-эй ВРП-гэй мэргэн хүтэлбэри доро тэмсэхэдээ, Урда Вьетнамай арад зон шиидхэхы амжалтануудые туйлаһан байха юм. Амгалан тайбан, бэеэ дааһан байдалтай, демократическа, ямаршье бүлэглэлдэ хабаададаггүй, хүгжэлтэтэ Урда Вьетнамые байгуулхын түлөө, эхэ ороноо нэгэдүүлхын түлөө тэмсэлдэ арад зоноо элсүүлэн хабаадуулхые НФО, РЮ-эйВ ВРП оролдоно.

Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын байгуулагдаһаар дүрбэн жэлэй ойе һайндэрлэхэдөө, эдэбхитэй туһаламжа, дэмжэлгэ үзүүлһэнэйнь түлөө Урда Вьетнамай патриодууд, бүхы вьетнам арад Советскэ Союзда, бусад социалис оронуудта, эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүдтэ үнэн зүрхэнһөө баяр хүргэнэ.

С. АФОНИН,
ТАСС-ай тусхай корр.

КАИР

ТЭМСЭЛЭЙ, ЗОХЁОН БАЙГУУЛГЫН ЗАМААР

ТАСС

Араб гурбан орондо — Египедтэ, Сиридэ, Иорданида эсэргүү Израилиин дээрмэшэ сэрэгүүдэй эзэрхэг түримхэй добтолгын эхилһээр зургаан жэл үнгэрбэ. Энэ ябуулгынь хойшолонгууд мүнөө болотор усадхагдаагүй байһаар. Тиин Дүтын Зүүн зүгтэхи байдал түгшүүрилтэй байна. Эдэ жэлнүүдтэ египет арад ехэ туршалга гараа. Империалис хүсэнүүдэй зүгһөө дэмжэгдэдэг Израилиин булимтарагшад эзэрхэг түримхэй ябуулгынгаа гол зорилго дүүргэжэ шадаагүй — шэлэһэн замһаань Египедые хадууруулжа, орон доторхи түрүү туйлалтануудыень усадхажа шадаагүй.

Сэрэгэй хүндэ хүшэр байдалай тохёолдоошье һаань, Египет хараалагдаһан замаараа дабшажа, арадайнгаа ажахые али бүхы талаарнь хүгжөөжэ байна.

Израилиин сэрэгэй ябуулгануудаа үргэлжэлүүлжэ байхадань, Советскэ Союзай экономическа, техническэ туһаламжаар баригдаһан Асуанай хаалта египет арадай хүсэтэй байһанай һүлдэ тэмдэг болоно. Нил мүрэн дээрэхи (Асуанай) гидроэнергетическэ бүлэг барилга электрын элшэ хүсөөр ороноо хангажа, Египедэй экономикые хүгжөөхэ шэнэ арга олгоо. Хелуанска металлургическа комбинат, Наг-Хаммадидахи алюминиин завод, Дээдэ Египедэй фосфорой комбинадые бариха хэрэгтэ Асуанай элшэ хүсэн ехэ туһа хүргэнэ. Египедэй экономико хүгжөөхэ— хүдөө нютагуудые бүрин электрижүүлхэ арбан жэлэй түсэбэй шухала проект Асуангүйгөөр бэелүүлэгдэжэ шадагдахагүй байһаниинь элитэ.

Араб арадуудай үнэн зүб хэрэгые дэлхэйн арад зон үргэнөөр дэмжэнэ.

Советскэ Союзтай хани барисаатай Египедэй Араб Республика экономикоёо, зэбсэгтэ хүсэнүүдээ хүгжөөжэ, хархис булимтарагшадта шанга харюу үгэнэ. СССР-эй, АРЕ-гэй хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон тухай хоёр жэлэй урда тээ Каирта баталагдаһан договор совет-египет харилсаае али бүхы талаарнь хүгжөөхэ бата үндэһэ һуури болоо.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. КПСС-эй обкомдо. Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойе угтуулан» — суглуулбари. «Хахалагдадаг газарай талмай үргэдхэхэ» — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаһанда. Арадай хинагшадай комитедтэ. «Һунгалтые угтуулан» — суглуулбари. «Депутадууд эстафетэеэ дамжуулан үгэнэ» — М. Смолиной статья.

Гурбадахи хуудаһанда. «Алтан агта» гэжэ таряашад хэлэдэг һэн» — Б. Лобсановой статья. «Ой модо түймэрэй аюулһаа хамгаалха» — М. Шапкинай статья. Хилын саанаһаа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Элдэб һонин. АПН-эй материалнууд. Футбол.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА
«Орбита» харуулна:

17.40 — **Үнгэтэ телевидени.** «Жизнь Леонардо да Винчи» — уран һайханай фильм. (1-дэхи сери). (Итали). 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30—**Үнгэтэ телевидени.** Боксоор Европын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн. Белградһаа дамжуулга (сураанзан бэшэлгэ). 20.15 — «Трое из «К» —ГДР-эй телевидениин уран һайханай фильм (4, 5, 6-дахи сери). 21.40 — Хүдөөгэй ажалшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 21.50 — 22.00 — Забһарлалга. 22.00—**Үнгэтэ телевидени.** Камерна концерт.

Улаан-Үдэ харуулна:

22.40 — Телепанорама. (Хоёр хэлэн дээрэ дамжуулга).

САГАЙ УЛАРИЛ

Мүнөөдэр республикада минай үүлэтэйшэг байха. Хойто аймагуудаар, Байгалай хойто эрьеэр хура бороо ороhогүй, бусад газарнуудаар багаханаар бороо ороно. Баруун тээһээ секундын 10—14 метр хүсэтэйгөөр һалхилха. Температура 18—23, Байгал шадар 13—17, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 6—8, үдэртөө 18—20 градус дулаан байха гэжэ Улаан-Үдын авиаметеостанци мэдээсэнэ.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд

т. Улан-Үдэ, ул. Ленина 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, отв. секретаря — 50-52, секретариат—66-78, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 68-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

 ●Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-01467. Заказ № 0044